

VILA DOCTOR CIRU ILIESCU

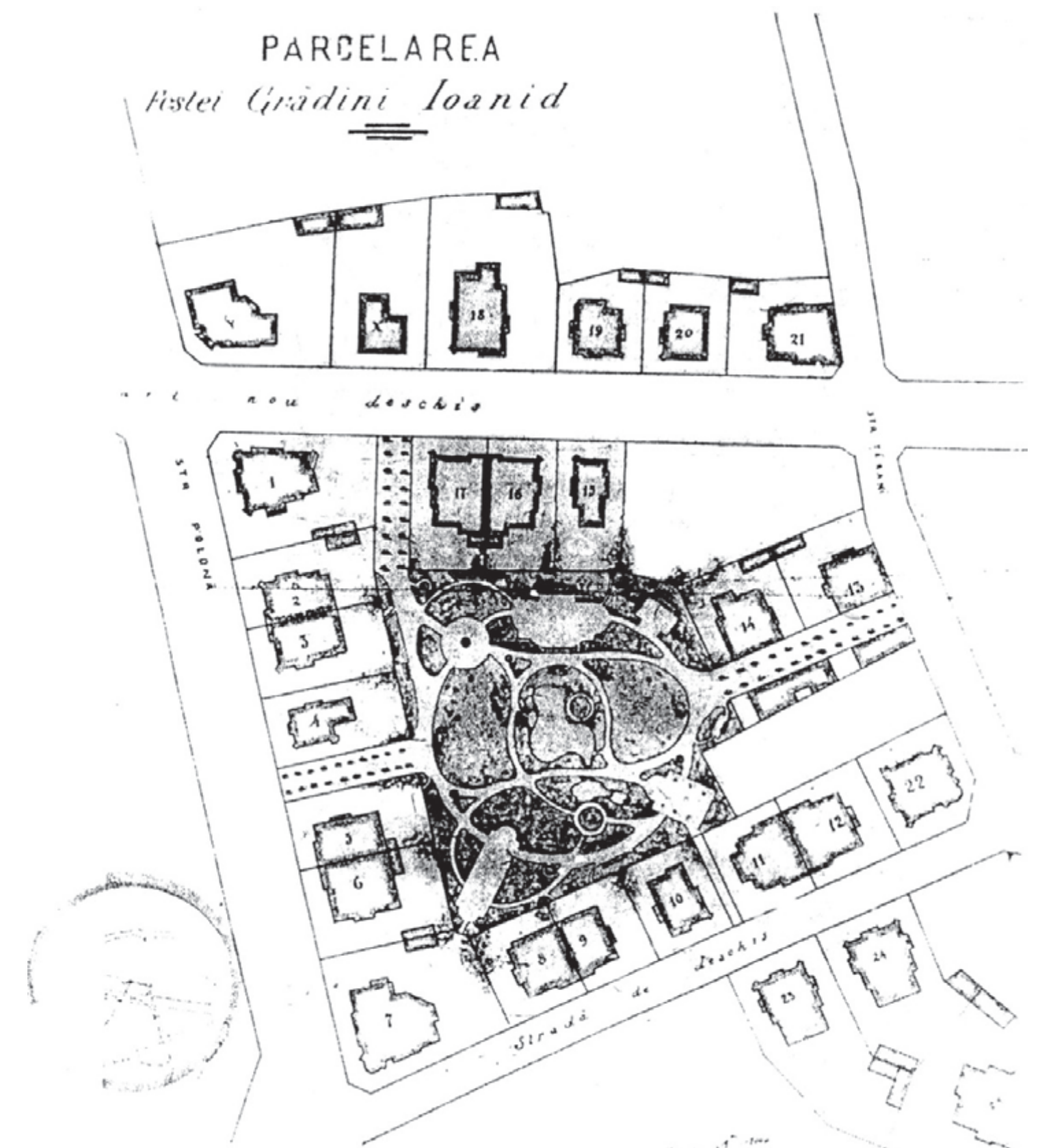
Adresa Piața G.C. Cantacuzino, nr. 1, sector 2, București
Anul construcției 1910
Comanditar Doctor Ciru Iliescu
Funcțiune actuală Sediul Fundației Löwendal
Regim de înălțime Demisol + Parter + Etaj 1+ Pod

Fațada principală către Piața C. Gogu Cantacuzino

La începutul anului 1910, doctorul Ciru Iliescu cumpără prin licitație publică de la Primăria Orașului, parcela nr. 6, din fosta Grădină Ioanid, iar în 4 iulie 1910, semna o cerere către Primărie în care solicita eliberarea unei autorizații de construire pentru o clădire cu etaj pentru locuit. Despre doctorul Ciru Iliescu nu există foarte multe date, – el uimește prin opțiunea pe care a făcut-o de a alege stilul național pentru vila pe care voia să o construiască după planurile arhitectului Petre Antonescu, în situația în care, conform articolului 1, al regulamentului *Condițiuni de construcție în Blocul de vile dintre stradele G.C. Cantacuzino și Țărani*, Primăria nu obliga, ci doar sugera folosirea stilului național: *casele ce se vor construi în acest bloc vor fi clădite în stil vile sau mici hoteluri particulare și de preferință în stil românesc; se permite întrebuițarea de lemnărie aparentă decorativă*. Din cele 25 de vile construite în Lotizarea Ioanid, în perioada 1910–1914, numai șase vor fi construite în stil românesc, vila doctorului C. Iliescu fiind una dintre ele, în toate celelalte cazuri comanditarii preferând stilul eclectic beaux-arts. Concepută din volume asimetrice de înălțimi diferite, nota dominantă a clădirii o constituie turnul de pe fațada principală, amplasat special către aleea parcului

pentru a marca intrarea principală în parc, o trimitere la turnurile clopotniță de la ansamblurile mânăstirilor moldovenești. Arhitectul preia pentru loggia de la etaj arcurile trilobate de la pridvoarele bisericilor de secol al XVIII-lea, introduce pe colț, la parter, o logie cu arcade în plin cintru, pandant, pe colțul dinspre parc, construiește o terasă al cărei acoperiș este susținut de stâlpi și grinzi cioplite în lemn, elemente preluate din arhitectura populară, care se regăsesc la balconul și la copertina circulară de deasupra intrării. Acoperișul fragmentat pe fiecare volum în parte și cu pante rezezi, aducând aminte de acoperișurile culelor oltenești, întregeste volumetria, rezultatul fiind o compoziție dinamică dar totuși unitară. Dacă exteriorul clădirii este conceput în stilul național, despre interior nu se poate spune același lucru. Planul casei urmărește tipologia vilelor clasice – dispunerea camerelor principale în jurul unui hol central, iar decorația abundentă dominată de elemente românești este integrată în compoziții de factură eclectică. Spațiul interior este organizat pe trei niveluri: un subsol cu acces dublu din interior și din exterior, gândit pentru zona de pivniță și centrala termică, un parter cu funcțiunea de recepție și un etaj care cuprindea zona de noapte cu dormitoare și băi.

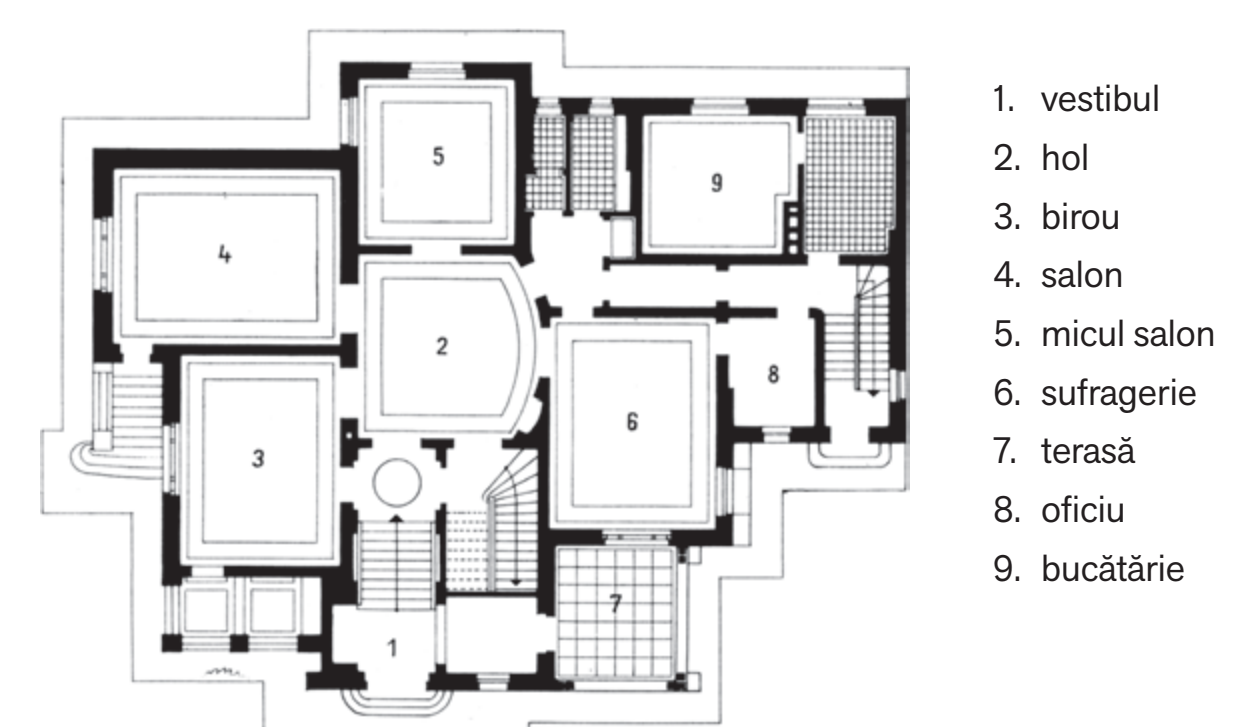

Parcelarea fostei Grădini Ioanid, propunere realizată de Serviciul Tehnic al Primăriei Orașului București în 1909. Arhivele Naționale, București

Clădirea în care își află astăzi sediul Fundația Löwendal face parte dintr-un elegant cartier de vile ce înconjoară un mic parc public construit în primul deceniu al secolului al XX-lea, cunoscut sub numele de Parcelarea și Parcul Ioanid. În 1909, după moartea lui George Ioanid, moștenitorii acestuia vând Primăriei București întreaga proprietate Grădina Ioanid. Astfel, Lotizarea și Parcul Ioanid, se naște dintr-un proiect al Primăriei orașului București, realizat în perioada 1909–1910, în timpul primariatului lui Vintilă Brătianu. Proiectul este numit *Blocul de Vile și Grădina Publică Ioanid* și este conceput ca un ansamblu de vile care înconjoară un parc public, fiind inspirat după mai multe modele occidentale dintre care amintim Parcul Monceau de la Paris și Parcul Königin – Luise din Magdeburg. În acest context, municipalitatea de la București va realiza un plan de parcelare numit Parcelarea fostei Grădini Ioanid, format din 25 de loturi pe care le va scoate spre vânzare, va trasa primul tronson al actualului Bulevard Dacia, între Strada Polonă și Strada Țărani, (astăzi Strada Aurel Vlaicu) și va deschide Strada Dumbrova Roșie. Noutatea constă în faptul că, pentru prima dată, o astfel de lotizare se realizează după un regulament de licitație, numit *Condițiuni de vânzare* și un regulament de construcție, numit *Condițiuni de construcție în blocul de vile dintre stradele G.C. Cantacuzino (astăzi Strada Polonă) și Țărani* (astăzi Strada Aurel Vlaicu).

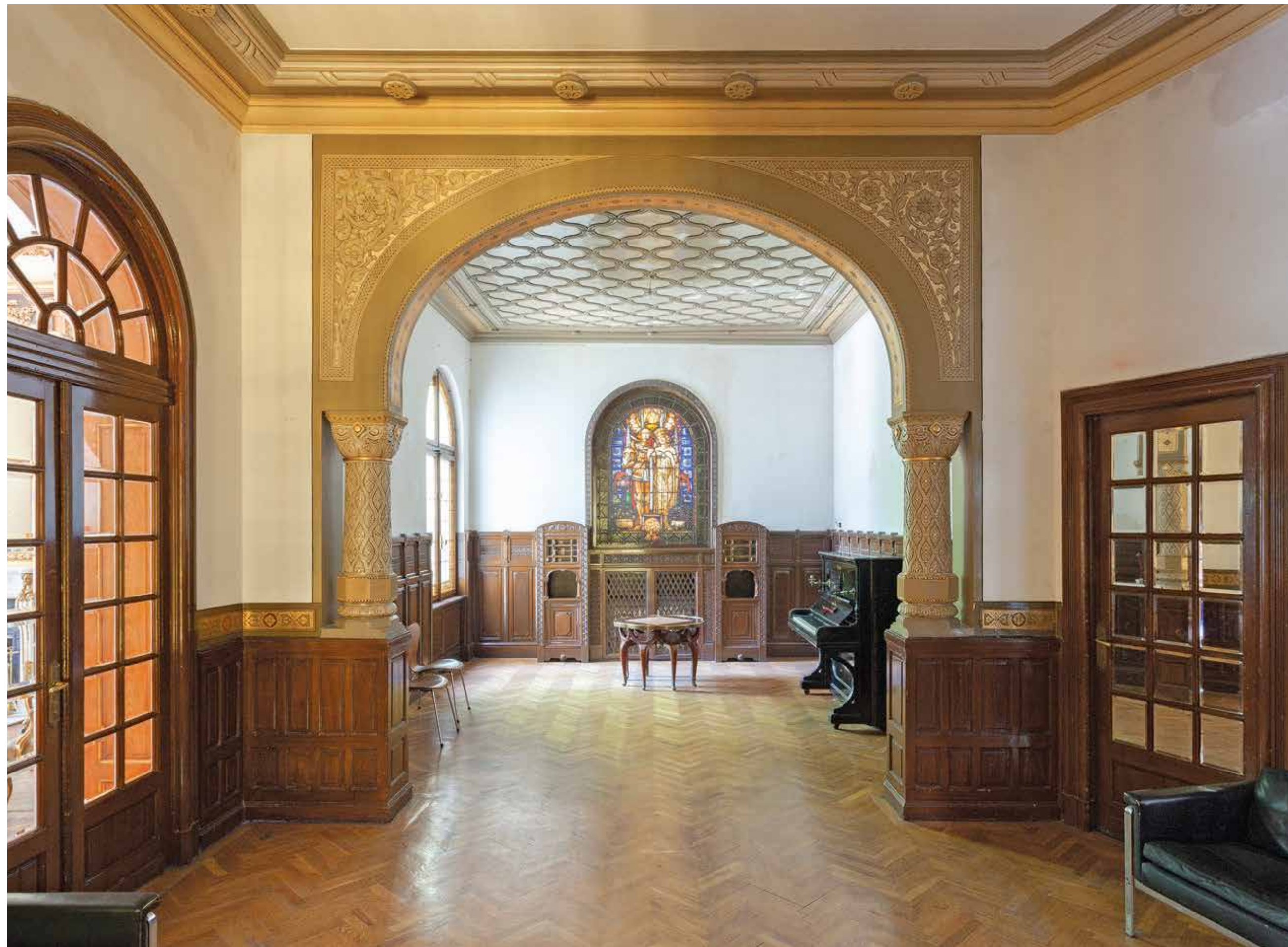
Fațada laterală către Strada Polonă

Plan parter
Petre Antonescu, *Clădiri, Construcții, Proiecte și Studii*, 1963

**Detalii neoromânești
în arhitectura lui
Petre Antonescu**

Vila Doctor Ciru Iliescu

Vedere din holul central către micul salon

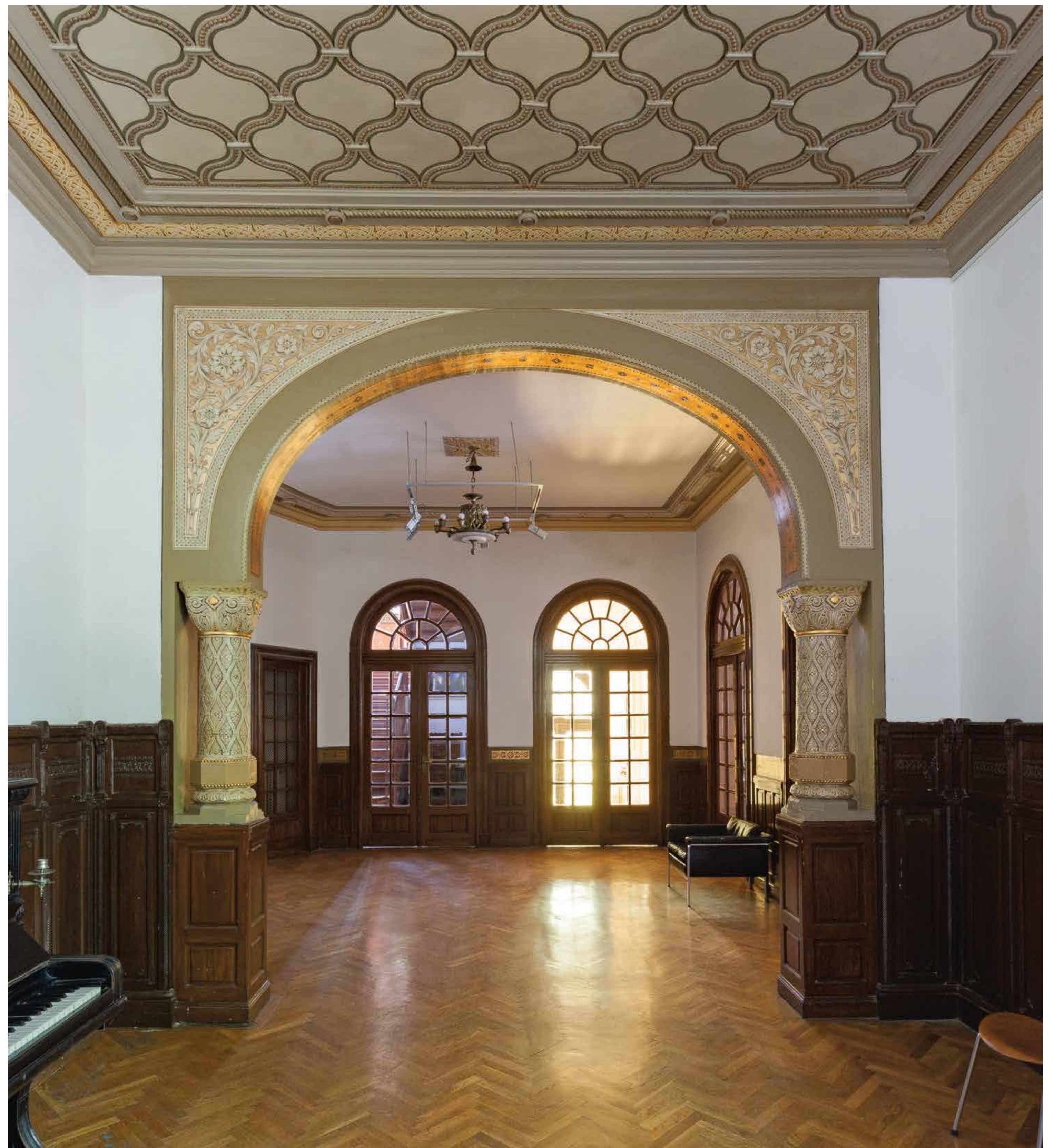
Holul central. Fotografie de epocă

Petre Antonescu, Clădiri & Studii, 1913

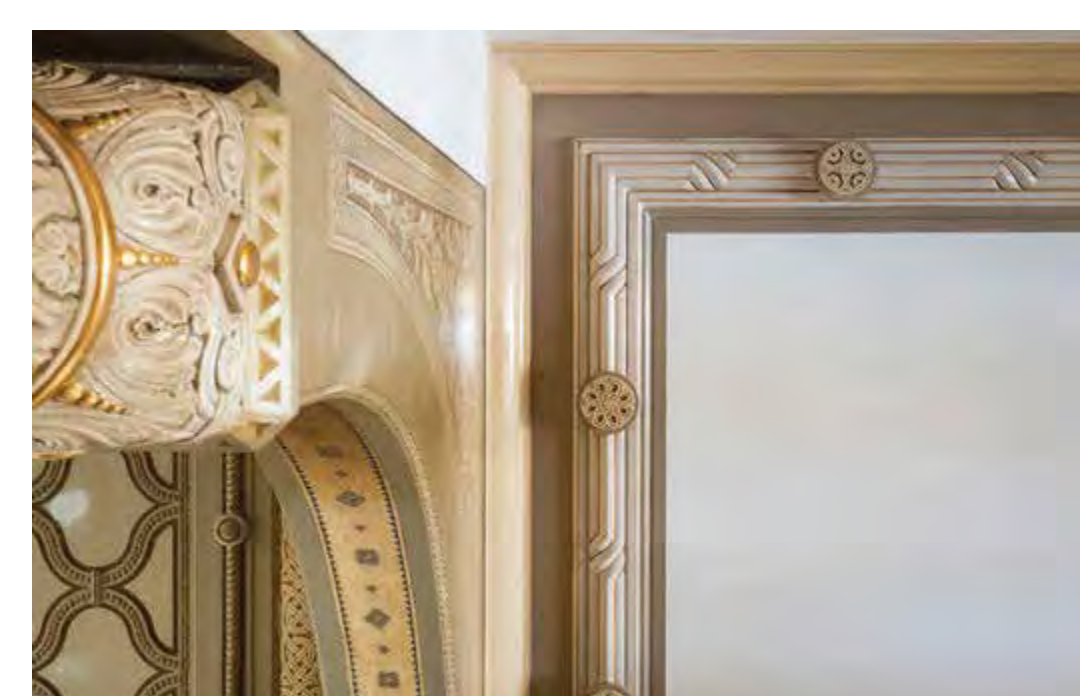
Spațiul cel mai special al casei este holul central, despărțit de micul salon printr-o amplă arcadă circulară încadrată de picturi cu motivul florii de dovleac, pe fond auriu, susținută de două coloane cu capitelluri compozite și fusuri decorate cu motive florale. Amplasată central pe axul arcadei, pe peretele de nord al salonului, o nișă arcuită cu ramă din lemn sculptat încadrează un vitraliu din epocă semnat în litere gotice: J. Schmidt, Kgl. Hoflieferant, Berlin. W. 35, (J. Schmidt, furnizor al Curții Regale, Berlin vest, Potsdamer StraÙe în Schöneberg) capăt de perspectivă pentru holul de intrare. Același lambriu din lemn cu tăbli decorative unifică cele două spații, în salon fiind inserate și două vitrine originale, foarte bine prezervate.

Vestibulul de intrare, îngust, dominat de o scară din marmură albă, are o pardoseală din mozaic din marmură, cu un chenar cu motivul meandrului grecesc. Peretii prezintă firide arcuite din stuc iar plafonul mici pătrate decorative

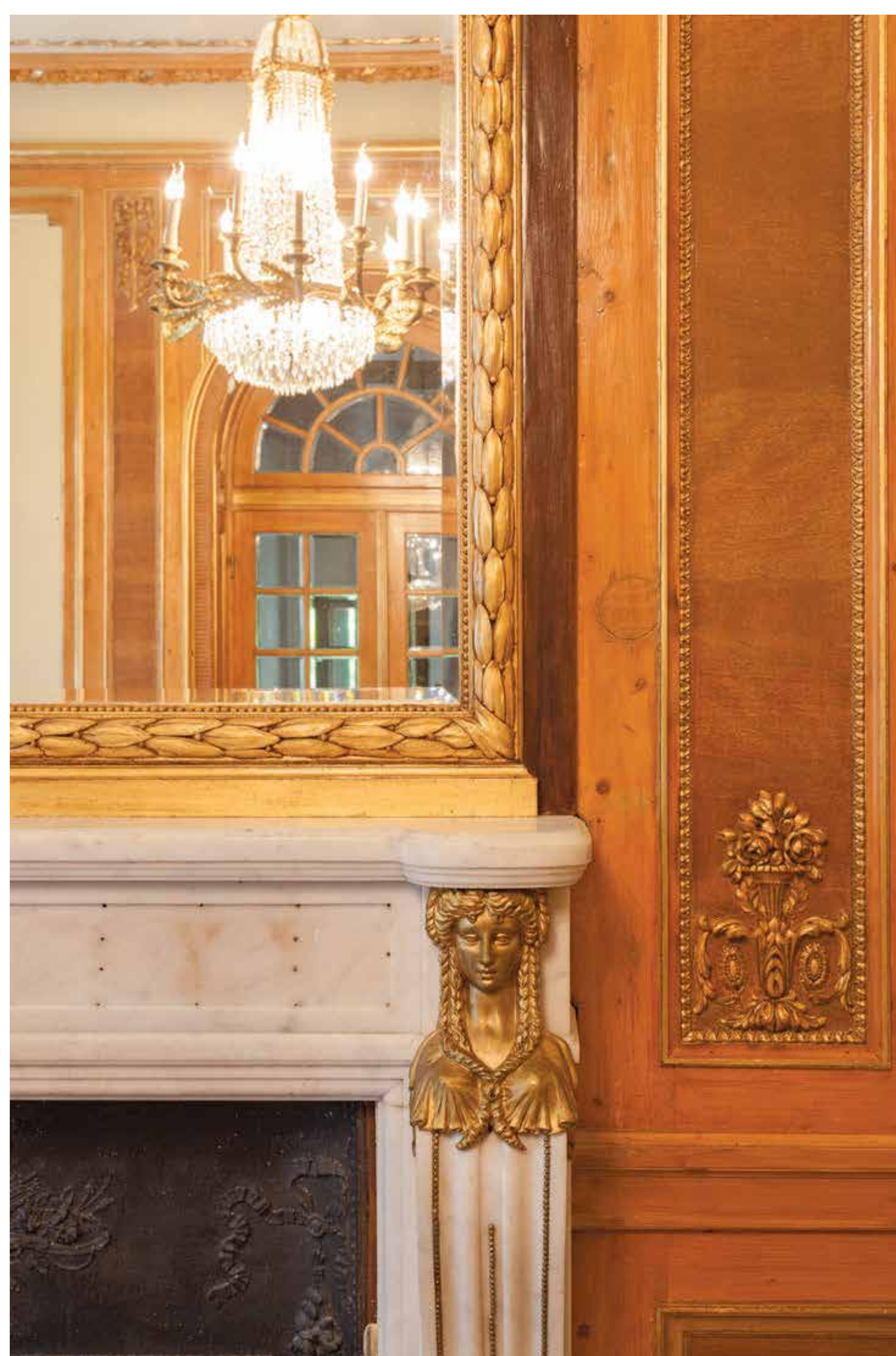
Vedere din micul salon către holul central

Detalii, arcada care desparte holul central de micul salon și profilaturile decorative ale celor două plăfoane

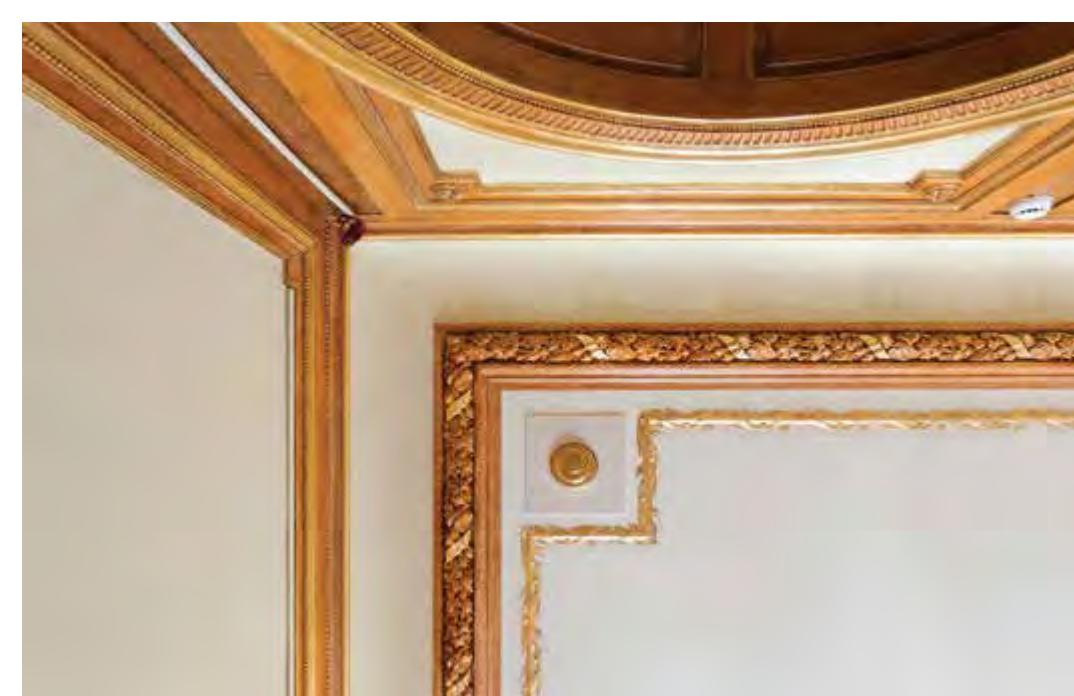

Salonul vilei decorat în manieră Louis XVI

Detaliu din salon: șemineul din marmură albă cu capete de cariatide și perle din alamă, oglinda de deasupra lui cu ramă din stuc aurit și lambriul din lemn de pin cu intarsii din lemn de nuc

Salonul, folosit și ca sală de așteptare pentru cabinetul doctorului, decorat în maniera Louis XVI, impresionează prin modalitatea de tratare a pereților: placări cu lambriuri înalte din lemn natur din pin cu intarsii din nuc la nivelul tăbliilor. În interiorul chenarelor, erau probabil integrate tapete de mătase sau goblenuri. Nelipsit din saloanele protipendadei, centrat pe peretele de nord, atrage atenția un șemineu din marmură albă cu elemente decorative din alamă, iar deasupra – o oglindă cu ramă aurită, în care se oglindește candelabrul original, stil Louis XVI montgolfière, cu brațe din alamă, perle și pândative din cristal.

Detaliu, plafonul salonului decorat cu o ghirlandă perimetrală din stuc, înfășurată de o panglică aurită

Candelabrul original al salonului

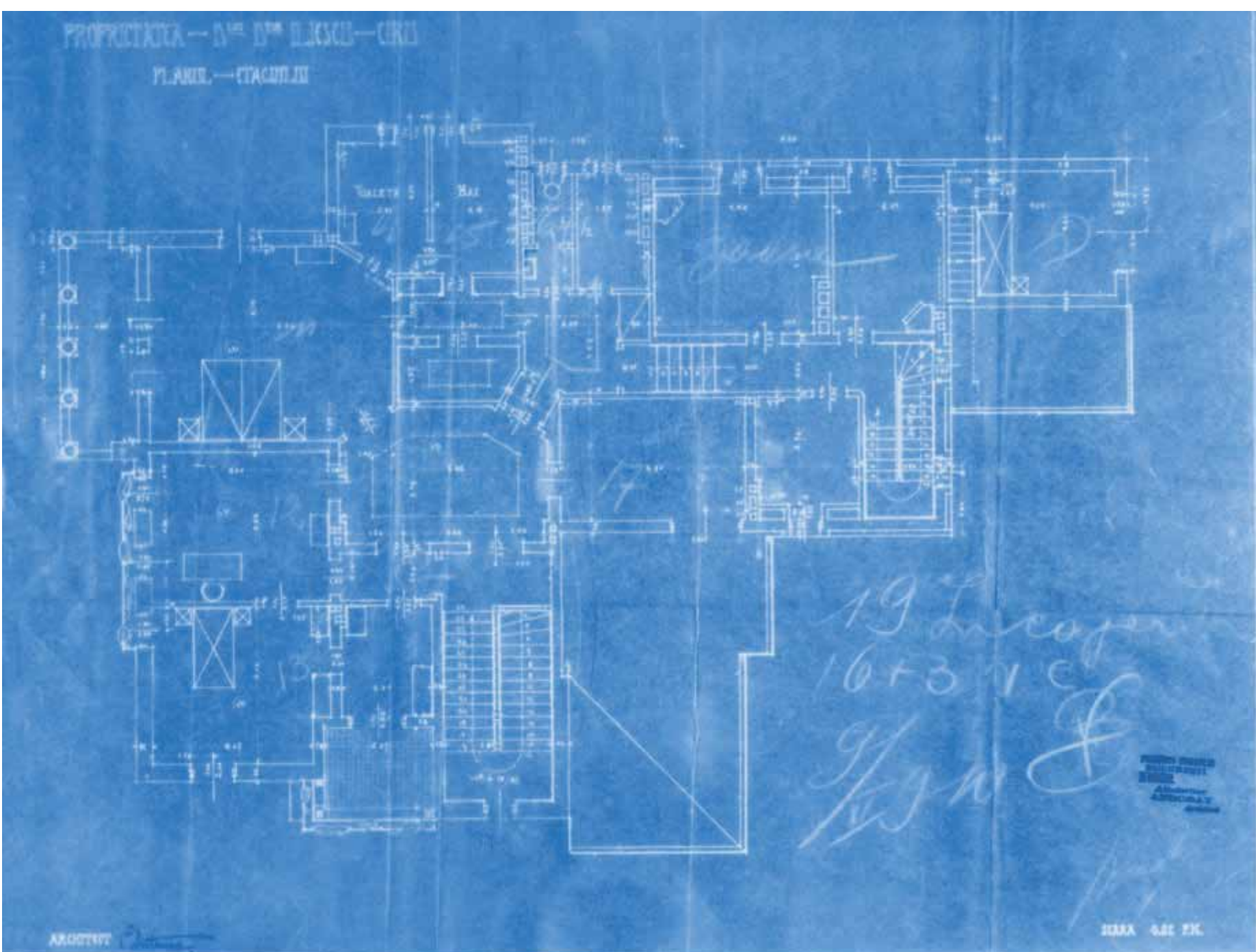
Plafonul casetat din fostul cabinet al doctorului Ciru Iliescu

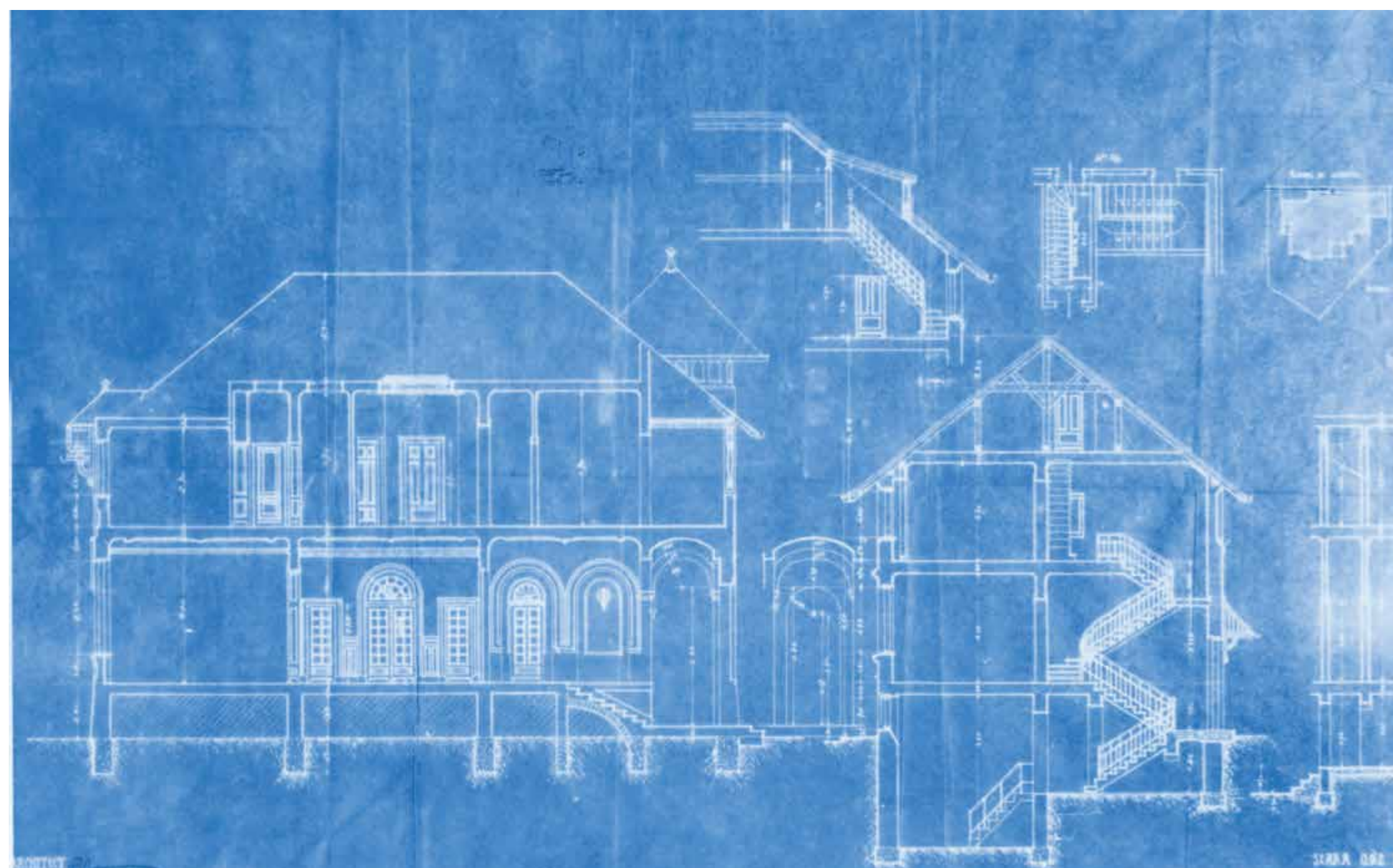
Vedere din fostul cabinet al doctorului Ciru Iliescu

În birou, de fapt cabinetul doctorului, se mai păstrează, pe două dintre laturile camerei, corpurile bibliotecii originale din lemn de stejar băiuit. Plafonul biroului este compus dintr-un șir perimetral de casoane de ipsos pictat ce imită lemnul, ce au în interior câte un bumb din stuc și o decorație pictată de factură bizantină.

Toate glasvandurile din parter de formă circulară în partea superioară, sunt din lemn pictat și au baghete și ochiuri de geam din cristal bizotat.

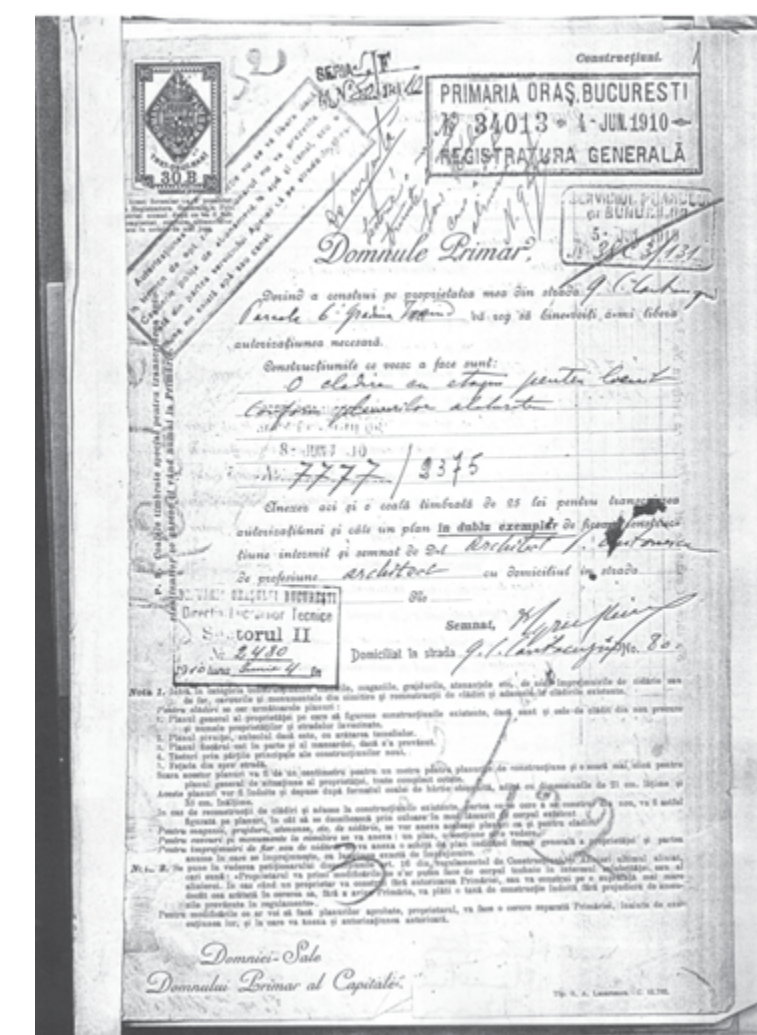
Plan etaj

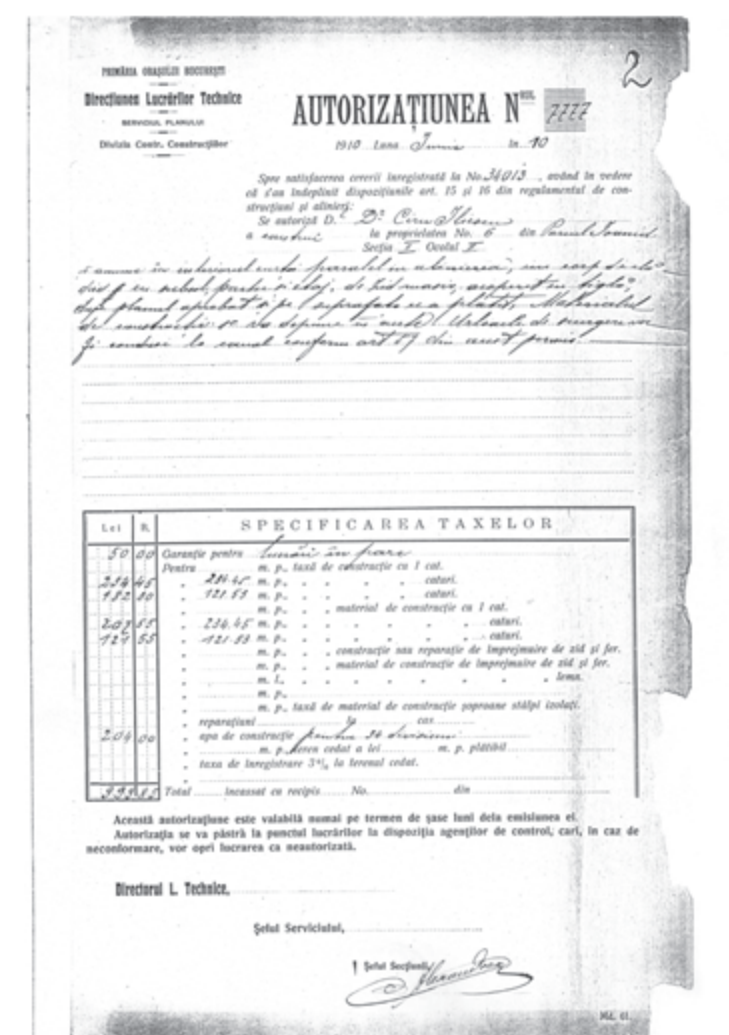
Secțiune longitudinală

Proiectul pentru autorizația de construire a vilei doctorului Ciru Iliescu, Arhivele Naționale București, 1910. Cercetarea de arhivă a fost făcută de către Luiza Zamora în 2007

Prin plastica sa arhitecturală exterioară și interioară, Vila Ciru Iliescu surprinde evoluția stilului național, la 1910, în arhitectura locuințelor private: un stil românesc pentru exterior, dar încă eclectic în interior, cu inserarea doar a unor elemente de factură românească.

Cererea pentru obținerea autorizației de construire, semnată de Ciru Iliescu la data de 4.06.1910

Autorizația de construire a vilei, eliberată de Primăria Orașului București la data de 10.06.1910

ARTELE DECORATIVE ÎN VILELE ROMÂNEȘTI ALE LUI PETRE ANTONESCU

VILA DOCTOR CIRU ILIESCU

Pictura decorativă având ca motiv floarea de dovleac – arcada din holul central al Vilei Ciru Iliescu

Capăt de balustradă din lemn sculptat, scara principală a Vilei Ciru Iliescu

Decorație Louis XVI din lemn de pin la lambrurile din salonul Vilei Ciru Iliescu

Plafon cu grinzi de lemn și modele decorative pictate, intradosul scării principale a Vilei Ciru Iliescu

Vitraliu pe casa scării principale, Vila Ciru Iliescu

Vitraliu realizat de atelierul J. Schmidt de la Berlin, inserat în mobilierul micului salon, Vila Ciru Iliescu

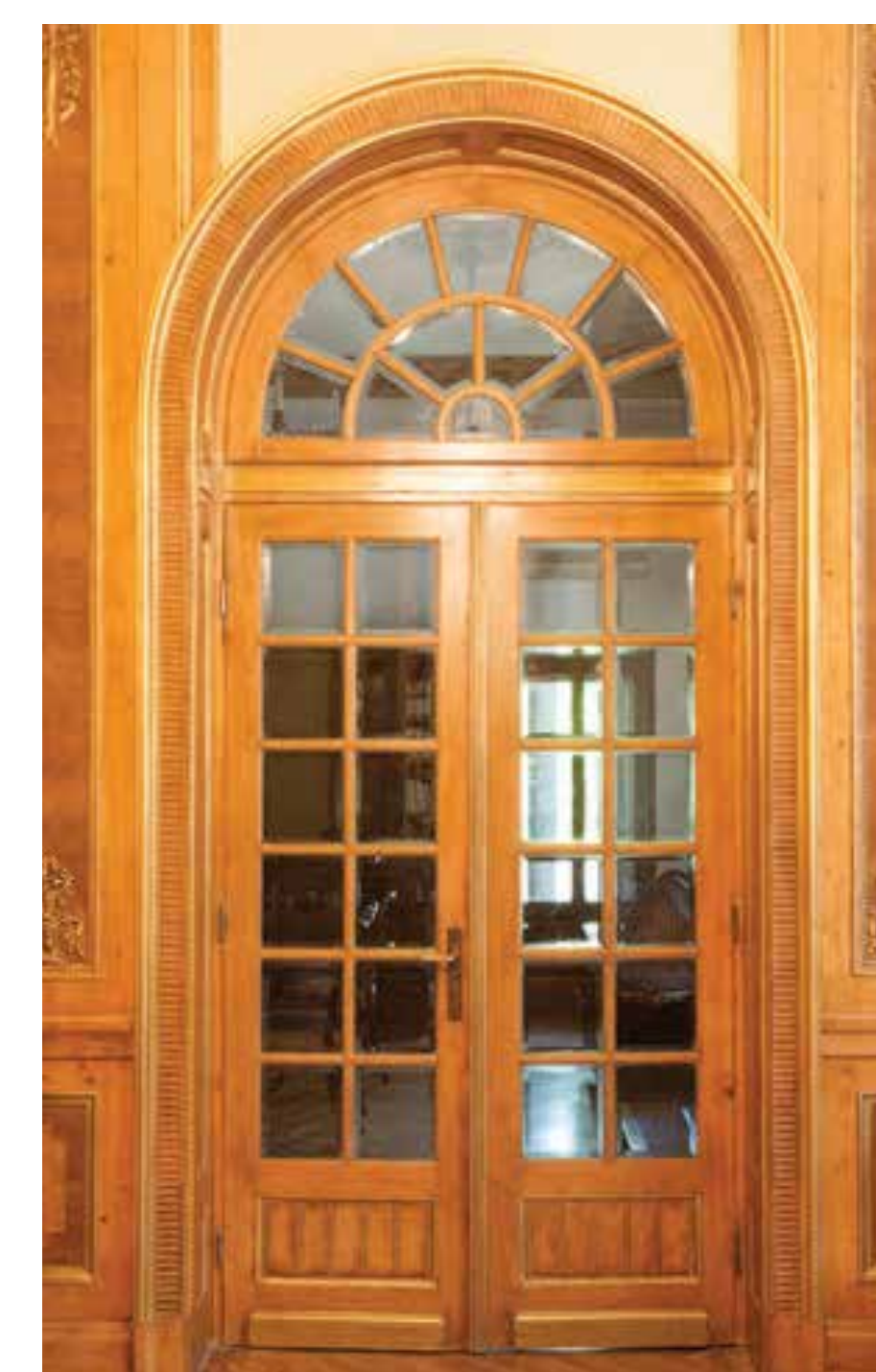
Plafonul casetat de la fostul cabinet al doctorului Ciru Iliescu

Lambriu cu intarsie de pictură aurită la partea superioară a holului Vilei Ciru Iliescu

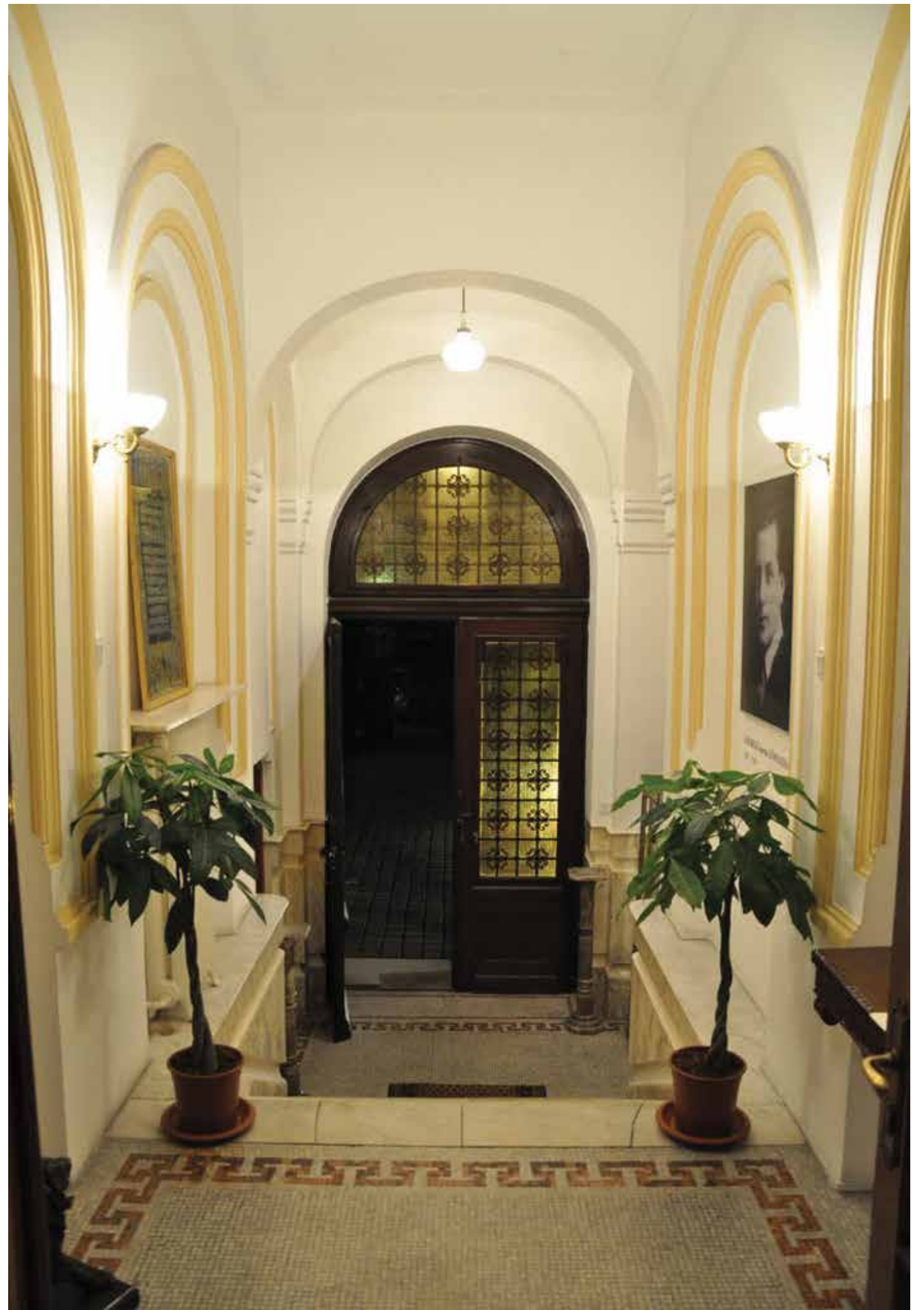
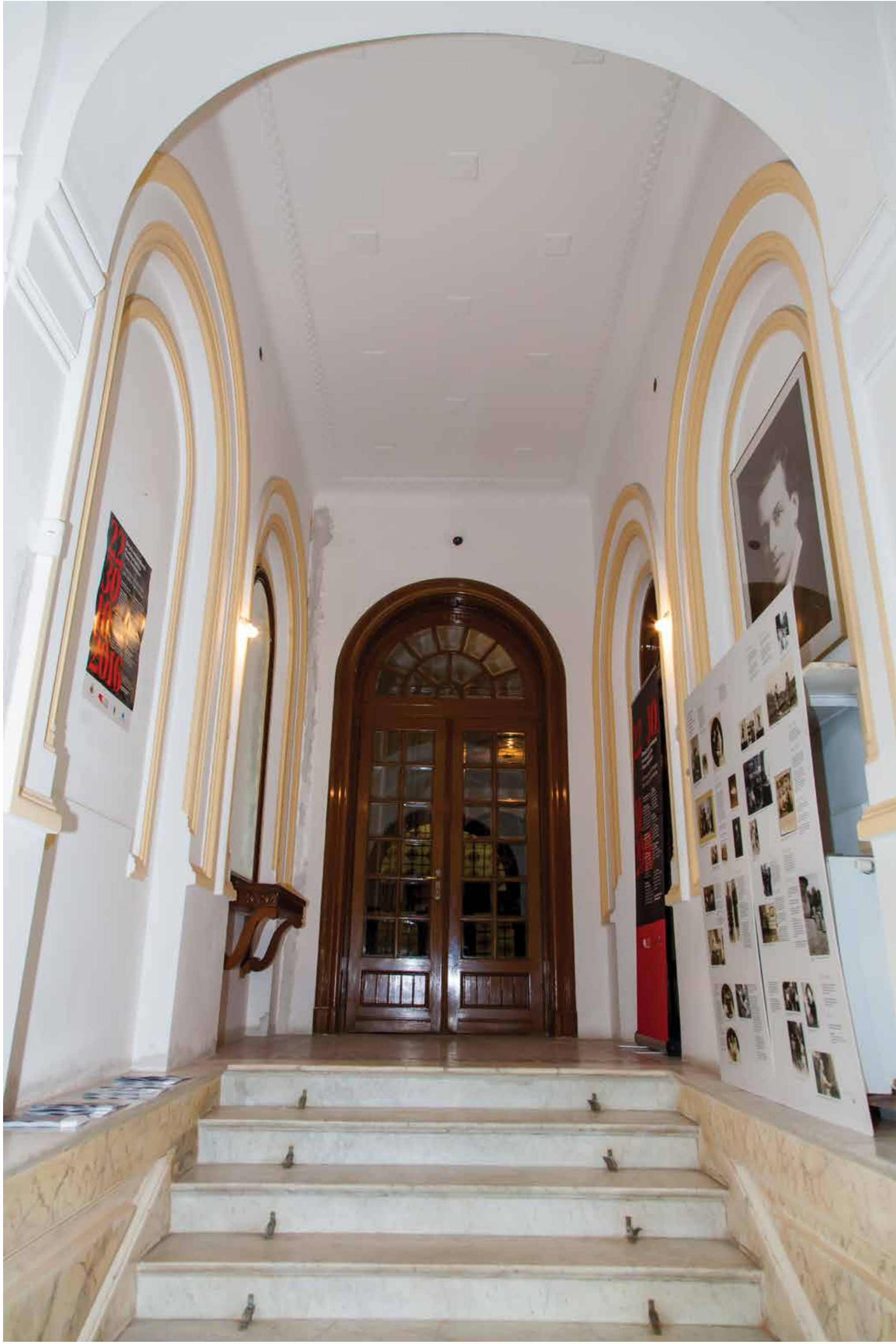
Vitrină în micul salon al Vilei Ciru Iliescu

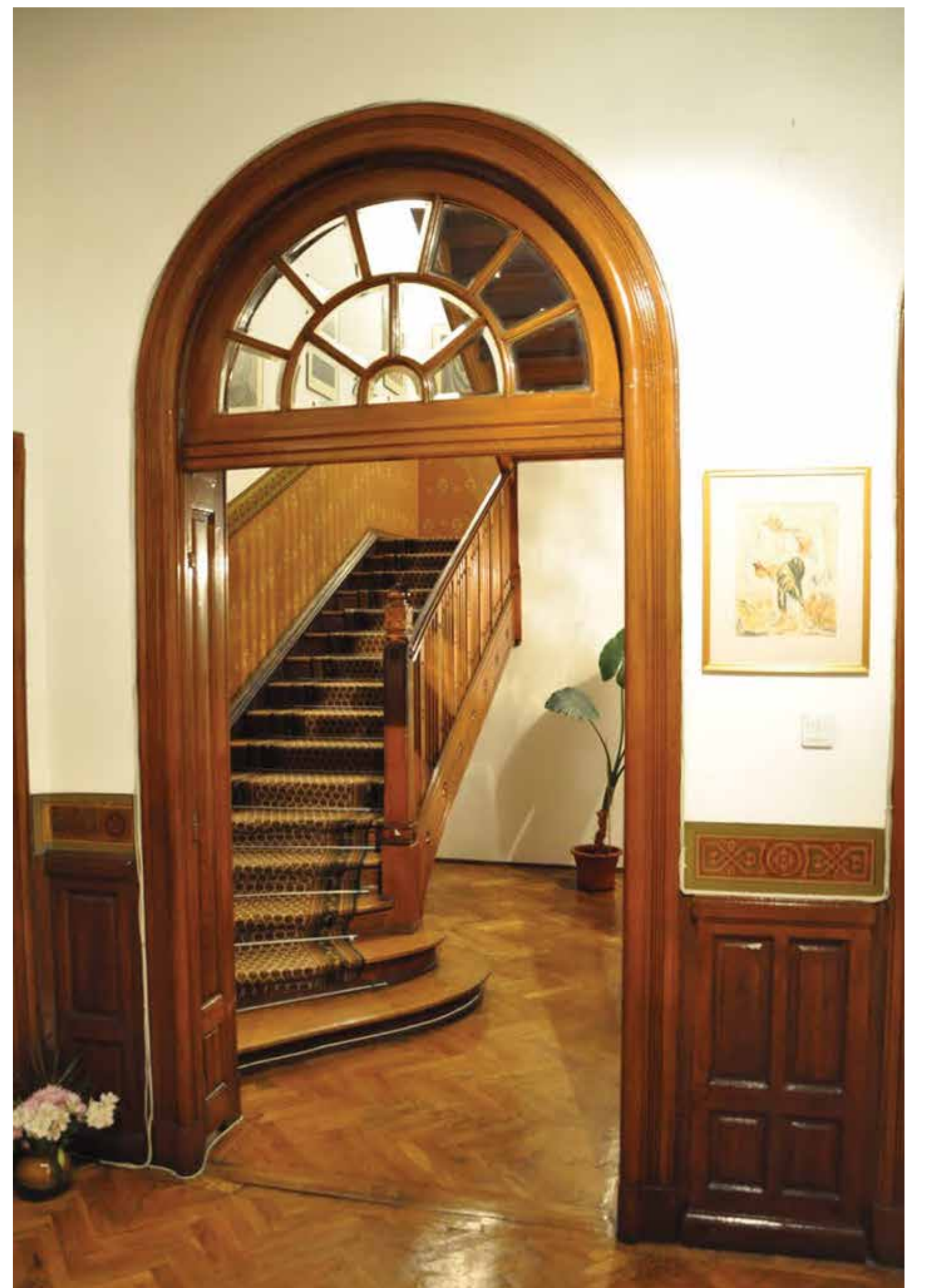
Glasvand la Vila Ciru Iliescu

Detalii neoromânești
în arhitectura lui
Petre Antonescu

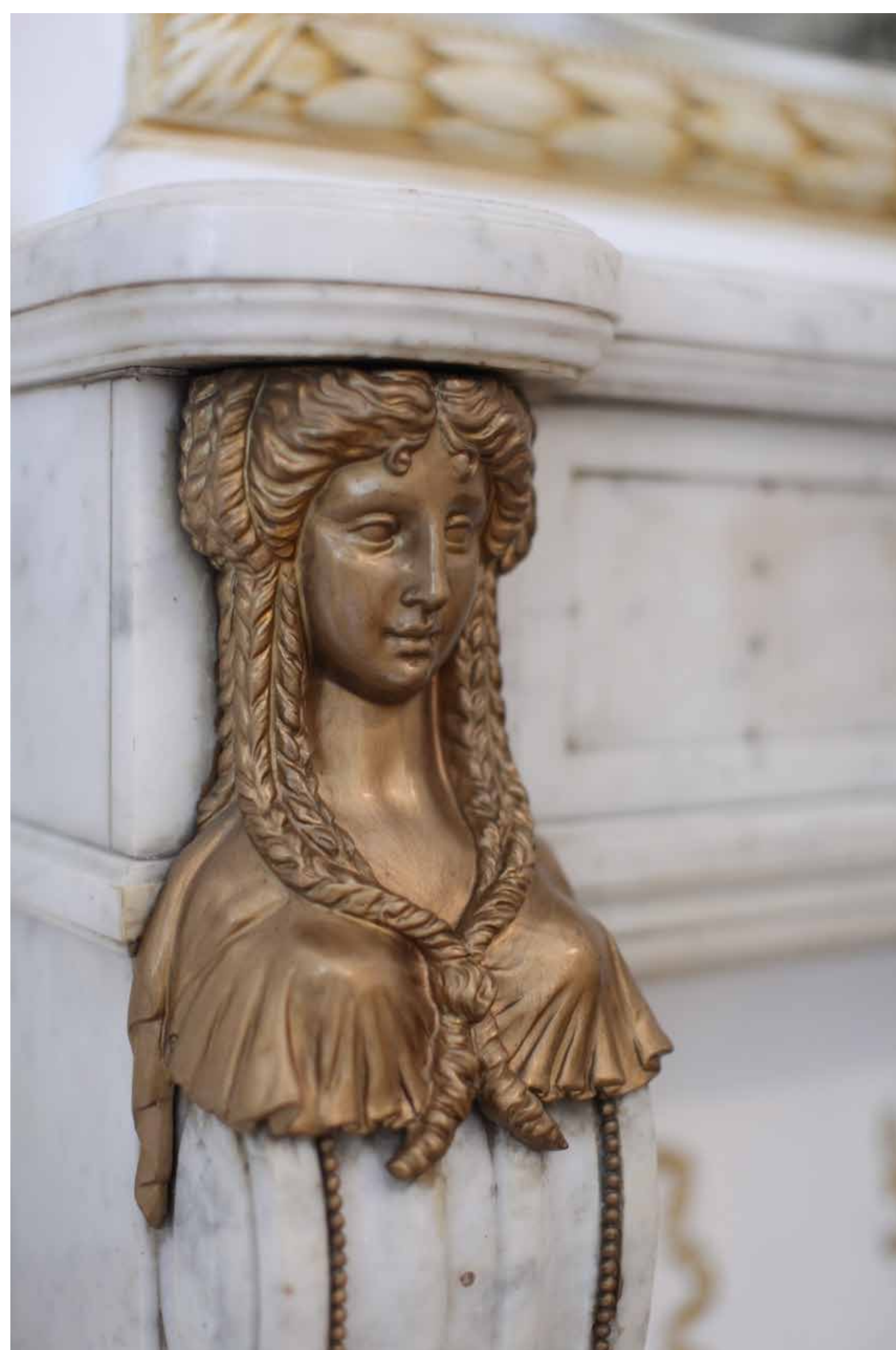
Artele decorative în vilele românești ale lui Petre Antonescu

Holul de acces în Vila Ciru Iliescu și
detalii de feronerie la ușa de intrare.

Salonul principal cu lambriuri și coloane, cu acces la saloanele de la parter și către etajul Vilei Ciru Iliescu.

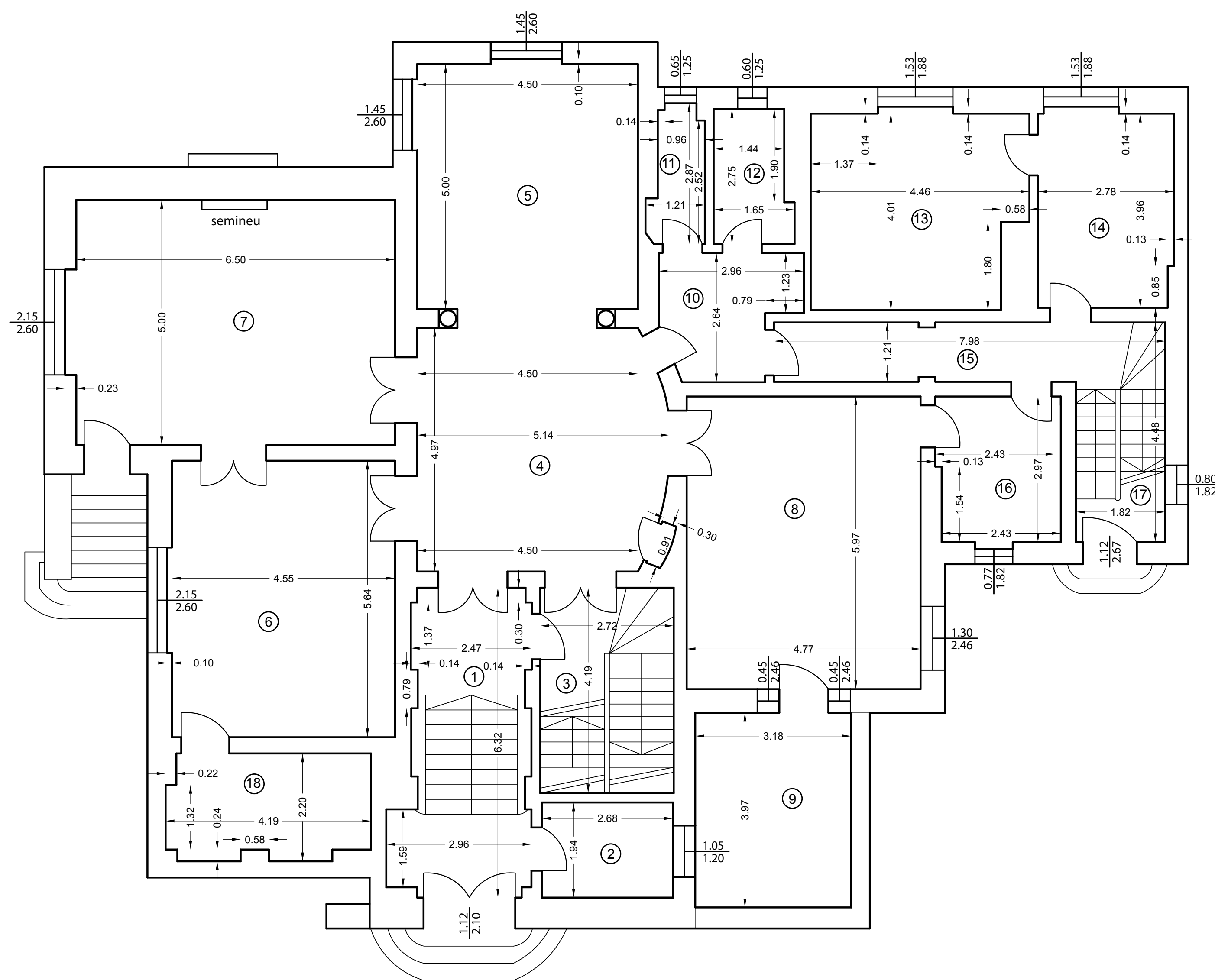

Salonul cu șemineu de marmură și decorațiuni din alamă al Vilei Ciru Iliescu.

RELEVEU Parter

Scara 1:100

Adresa imobil: Piata Gh. Cantacuzino nr. 1, Sector 2

RECAPITULATIE Parter

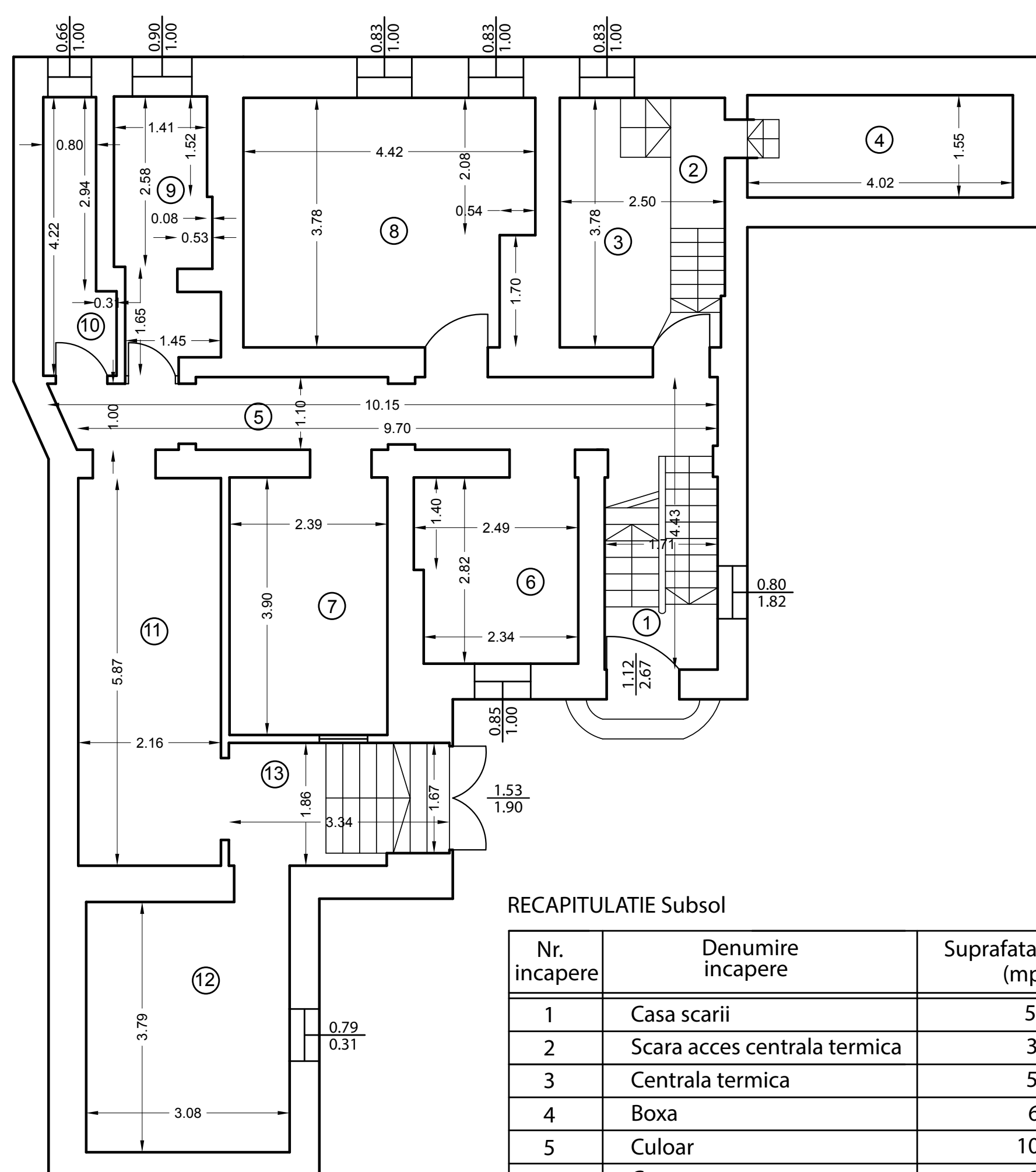
Nr. incapere	Denumire incapere	Suprafata utila (mp)
1	Vestibul	15.80
2	Garderoba	5.20
4	Hol	24.46
5	Salon	22.79
6	Camera	25.88
7	Camera	32.73
8	Camera	28.47
10	Hol	6.42
11	Wc	2.89
12	Baie	4.14
13	Camera	17.05
14	Camera	11.11
15	Culoar	9.88
16	Camera	7.51
Suprafata utila = 214.33 mp		
3	Casa scarii	11.40
9	Terasa	12.62
17	Casa scarii	5.66
18	Terasa	8.69
Suprafata utila = 252.70 mp		

Data: 03.2016

RELEVEU Subsol

Scara 1:100

Adresa imobil: Piata Gh. Cantacuzino nr. 1, Sector 2

RECAPITULATIE Subsol

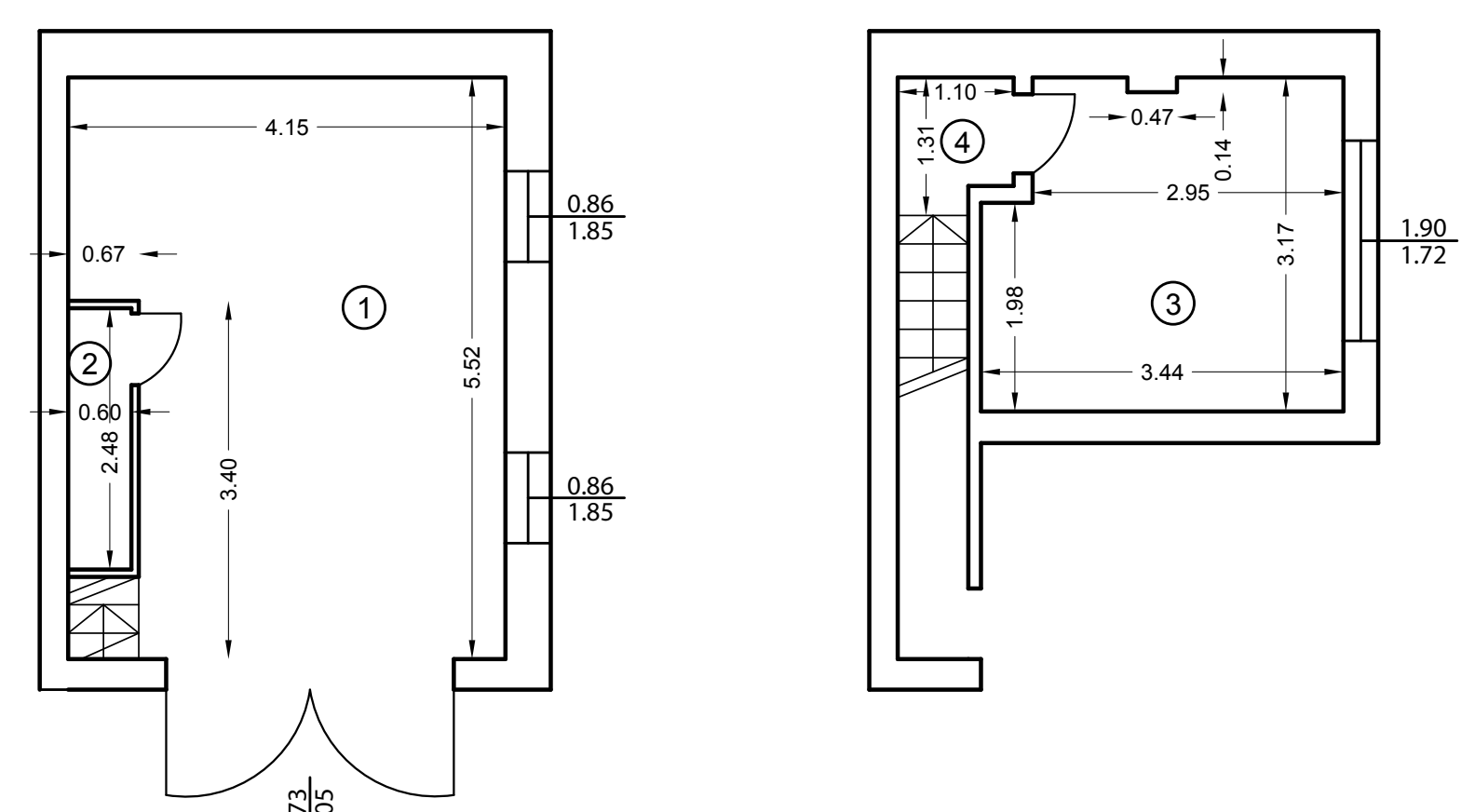
Nr. incapere	Denumire incapere	Suprafata utila (mp)
1	Casa scarii	5.64
2	Scara acces centrala termica	3.81
3	Centrala termica	5.59
4	Boxa	6.23
5	Culoar	10.61
6	Camera	6.81
7	Camera	9.32
8	Camera	15.79
9	Camera hidrofor	5.70
10	Wc	3.77
11	Hol	12.68
12	Boxa	11.67
13	Casa scarii	6.03
Suprafata utila = 103.65 mp		

Data: 03.2016

RELEVEU Garaj + Camera de serviciu

Scara 1:100

Adresa imobil: Piata Gh. Cantacuzino nr. 1, Sector 2

RECAPITULATIE

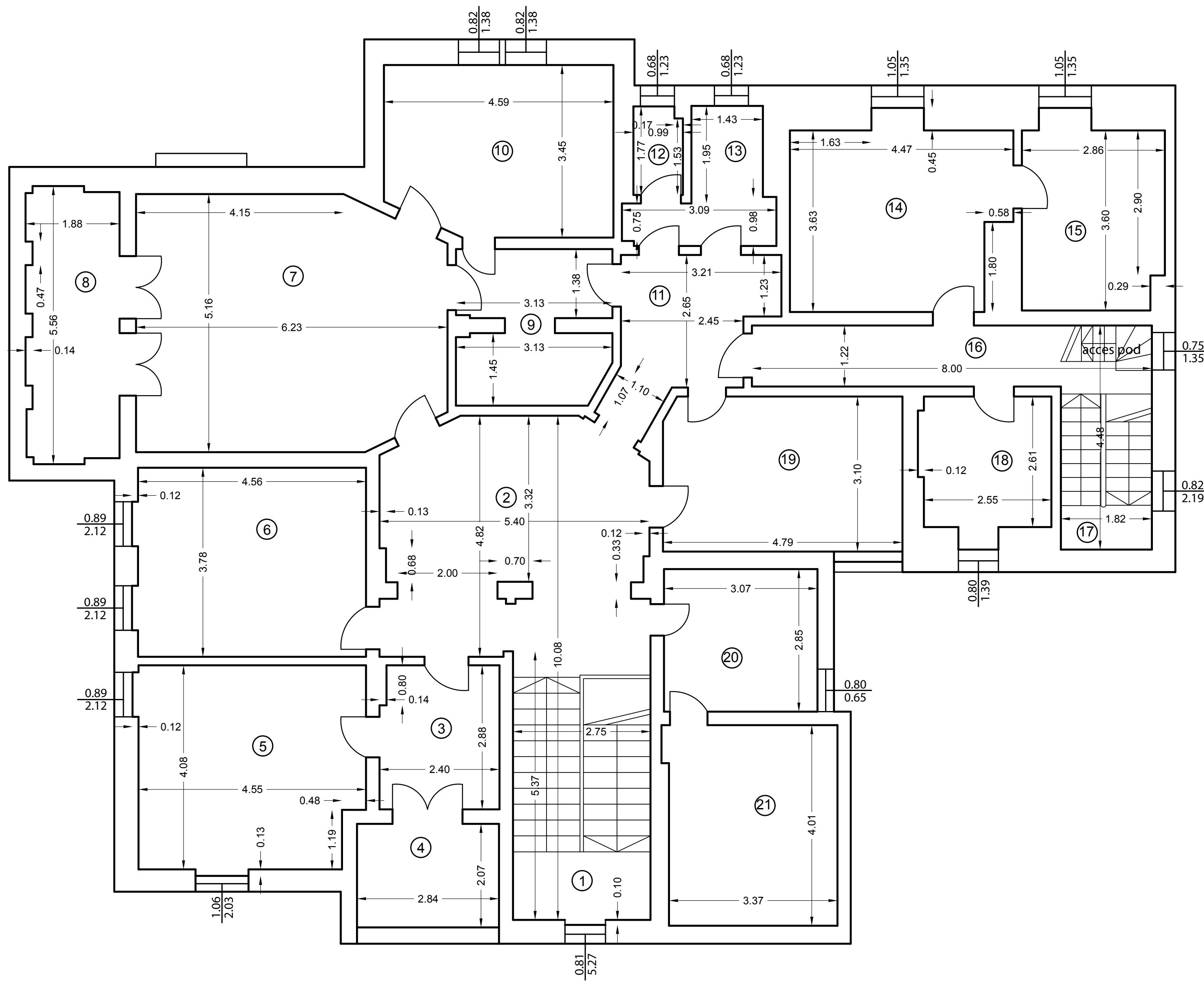
Nr. incapere	Denumire incapere	Suprafata utila (mp)
1	Garaj - parter	20.63
2	Wc sub scara	1.49
3	Camera de serviciu deasupra garajului	10.26
4	Platou scara	1.32
Suprafata utila = 33.70 mp		

Data: 03.2016

RELEVU Etaj

Scara 1:100

Adresa imobil: Piata Gh. Cantacuzino nr. 1, Sector 2

RECAPITULATIE Etaj

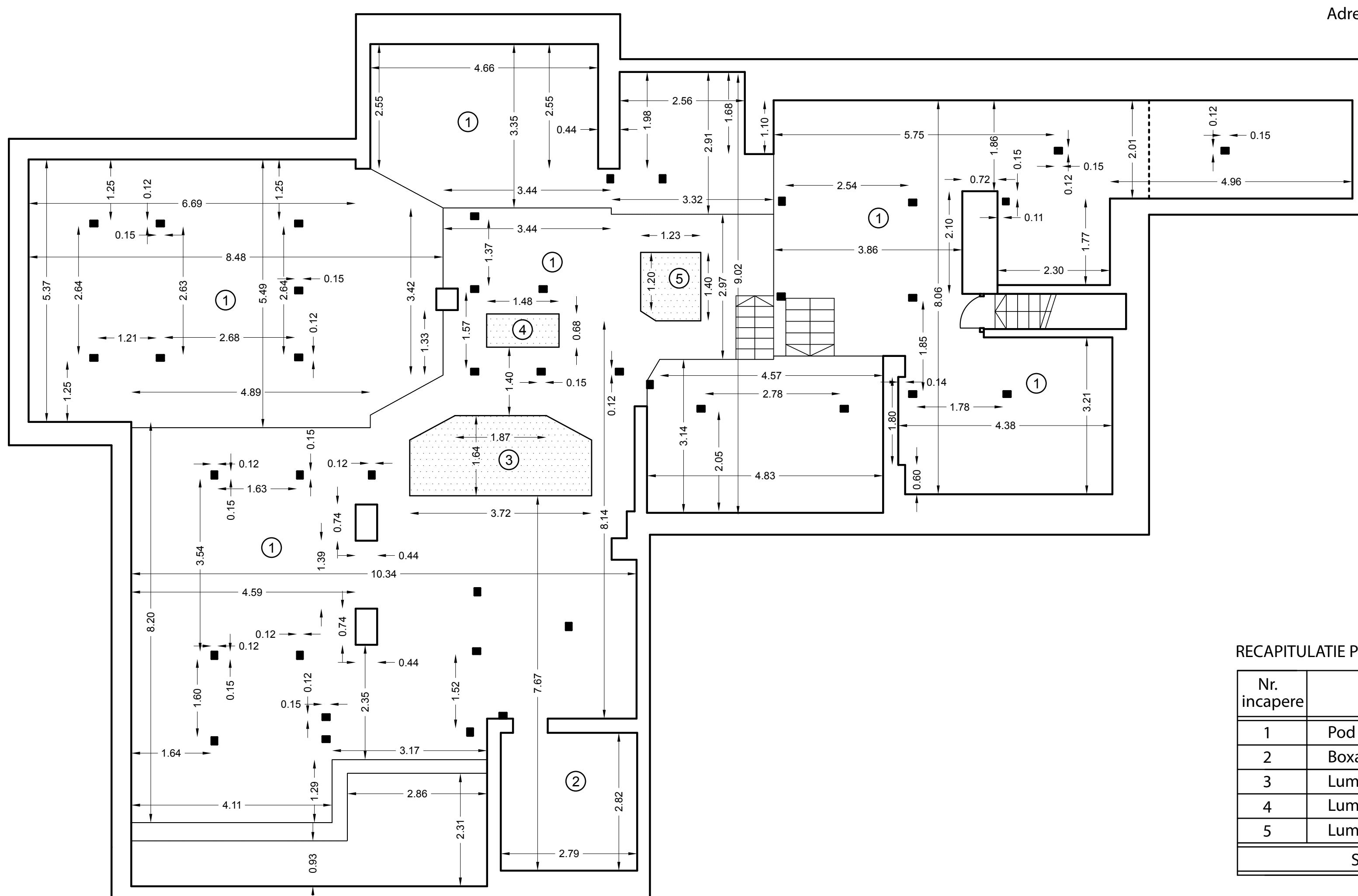
Nr. incapere	Denumire incapere	Suprafata utila (mp)
2	Hol	25.44
3	Camera	6.80
5	Camera	18.24
6	Camera	17.45
7	Camera	30.46
9	Hol	8.91
10	Camera	15.27
11	Hol	8.48
12	Wc	1.71
13	Baie	5.43
14	Camera	15.65
15	Camera	10.09
16	Culoar	10.03
18	Camera	7.18
19	Camera	14.78
20	Camera	8.75
21	Debara sub acoperis	13.63
Suprafata utila = 218.30 mp		
1	Casa scarii	13.54
4	Terasa	5.88
8	Terasa	10.03
17	Casa scarii	5.66
Suprafata utila = 253.41 mp		

Data: 03.2016

RELEVU Pod

Scara 1:100

Adresa imobil: Piata Gh. Cantacuzino nr. 1, Sector 2

RECAPITULATIE Pod

Nr. incapere	Denumire incapere	Suprafata utila (mp)
1	Pod	227.90
2	Boxa	7.87
3	Luminator in podea pt. hol etaj 1	5.64
4	Luminator in podea pt. hol etaj 1	1.01
5	Luminator in podea pt. hol etaj 1	1.69
Suprafata utila = 244.11 mp		

Data: 03.2016

Vila Ciru Iliescu
intrare principală

iunie 2021
după renovare

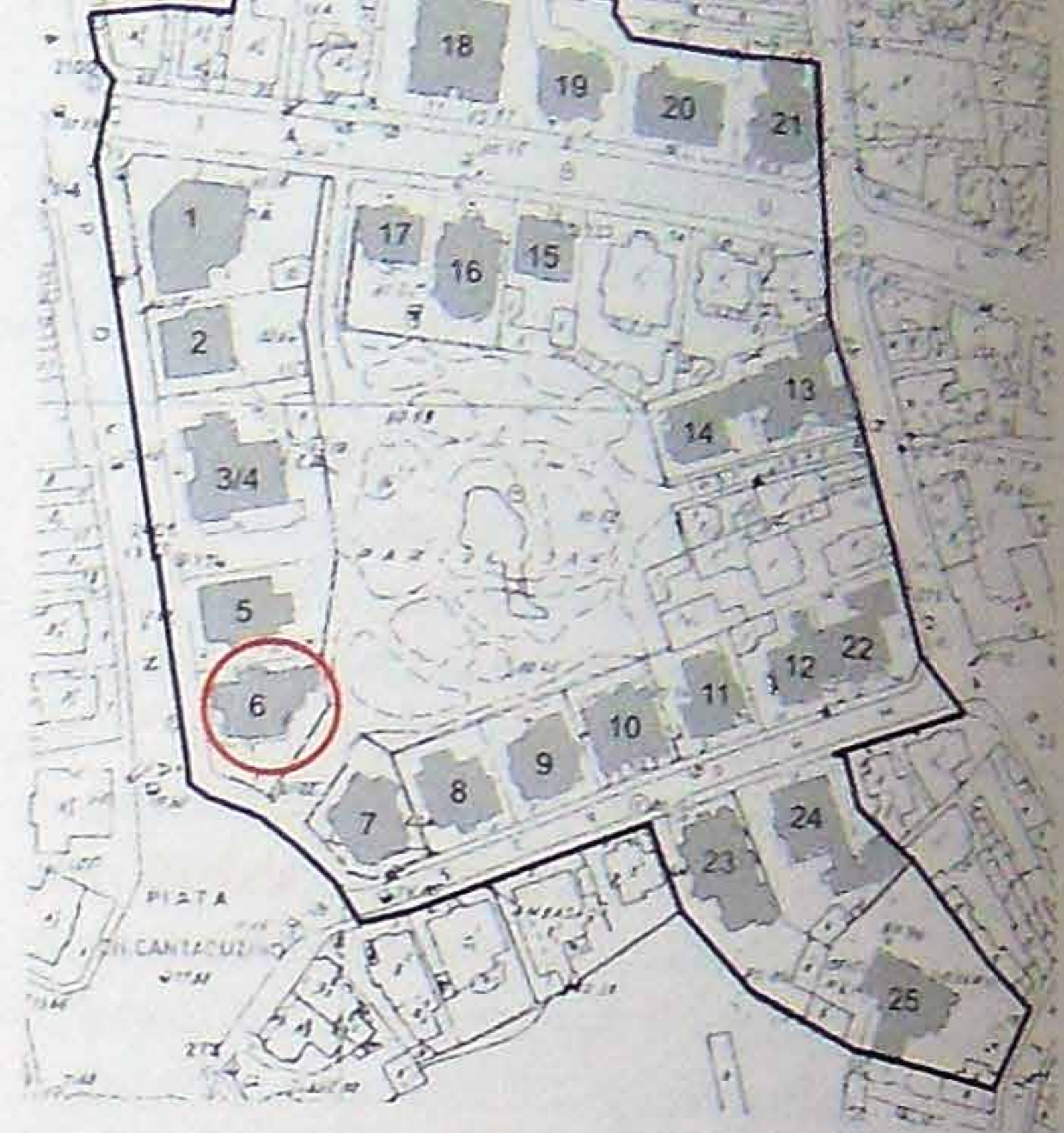
Vila Ciru Iliescu
vedere dinspre Parcul Ioanid

octombrie 2021

VILA DR. CIRU ILIESCU

LOT NR. 6
PIAȚA G. CANTACUZINO NR. 1

Luiza Zamora

118

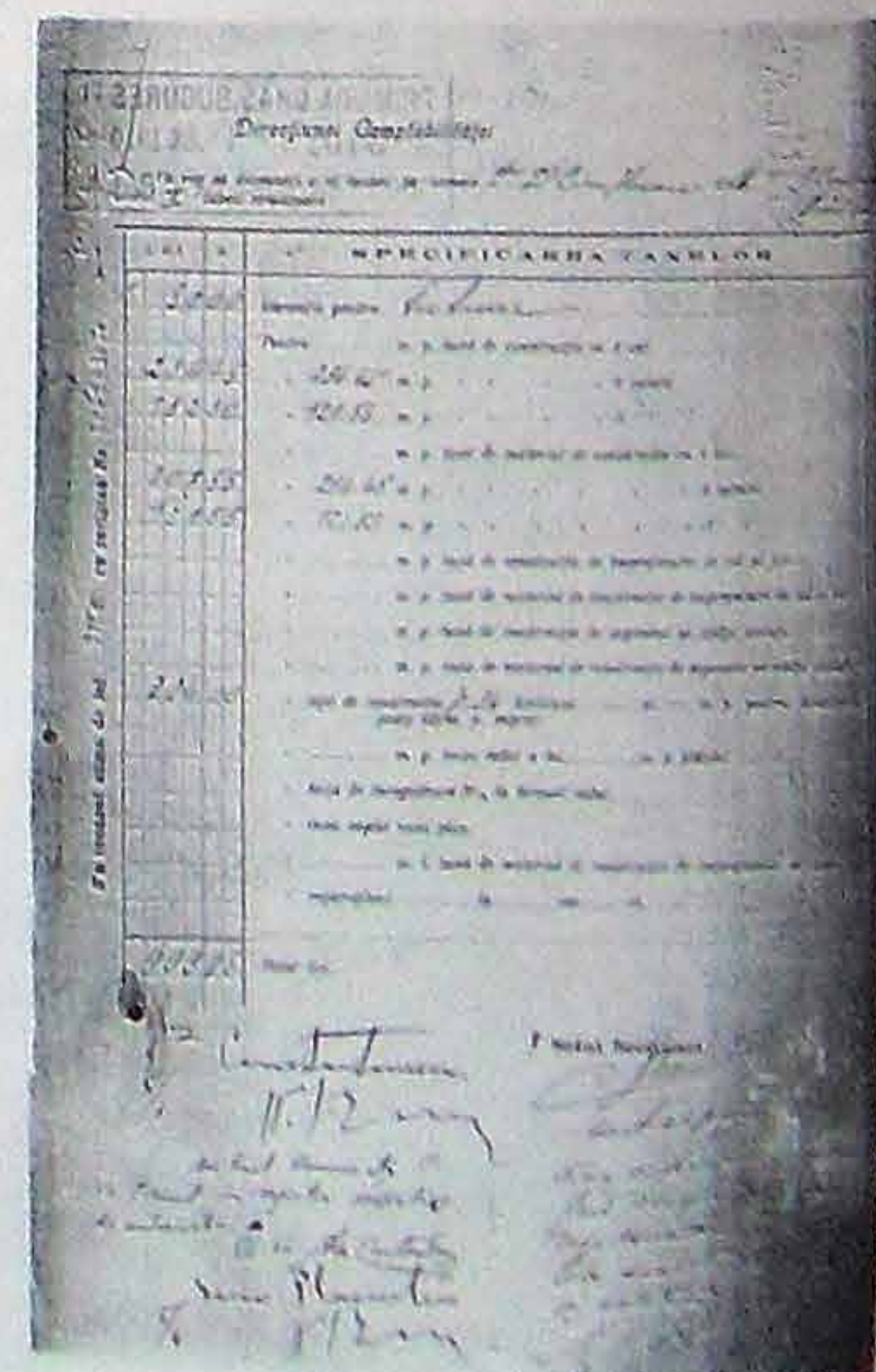
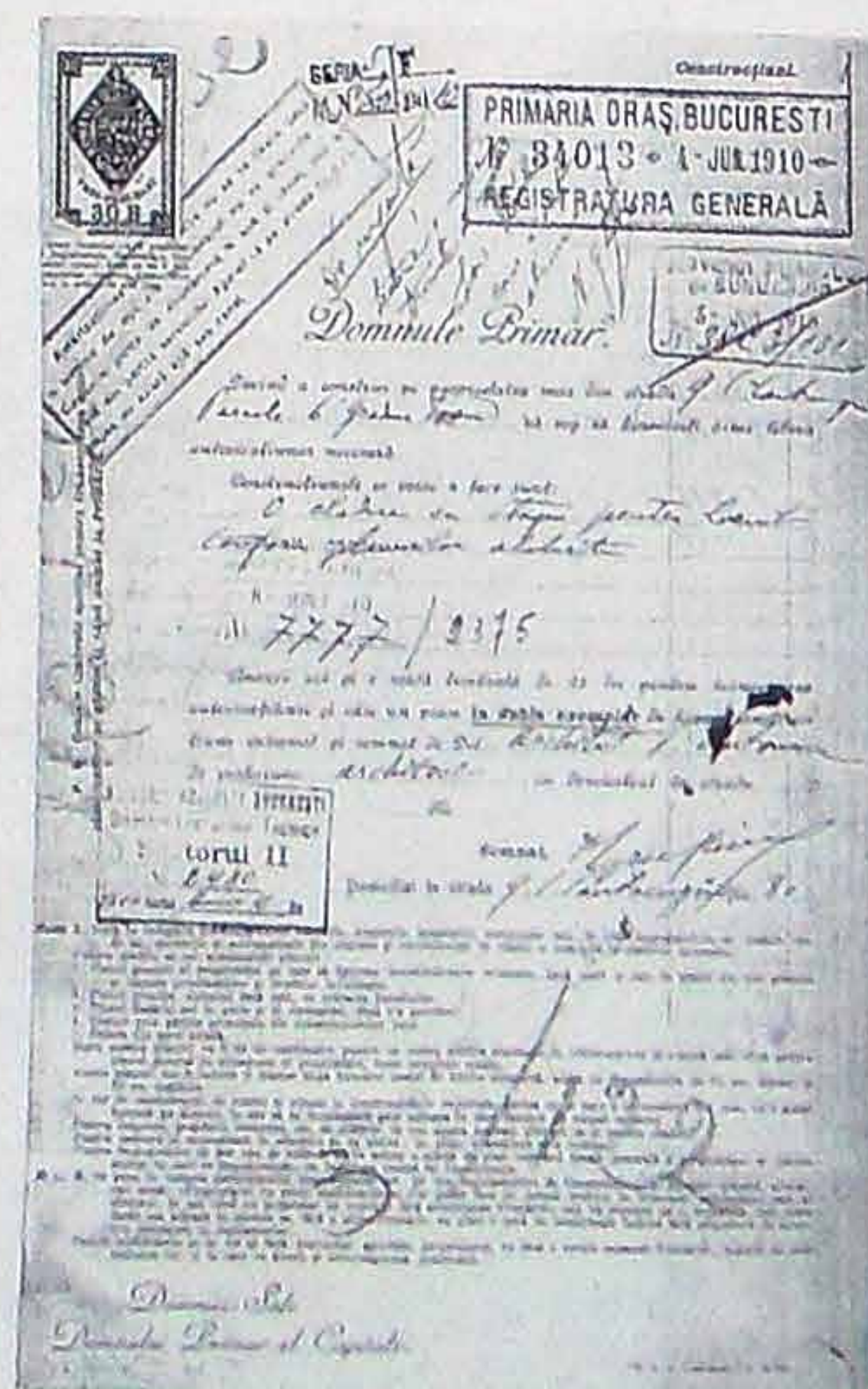
DR. CIRU ILIESCU era cumnat cu omul politic liberal Ion Procopie Dumitrescu, principalul ctitor al Bisericii Silvestru din București, prin faptul că Ecaterina Niculici, soră de mamă cu doctorul Ciru Iliescu, a fost căsătorită cu Ion Procopie Dumitrescu. Doctorul Ciru Iliescu avea și două surori de ambii părinți: una dintre ele a fost căsătorită mai întâi cu generalul Ghenea și apoi tot cu un ofițer pe nume Colban; cealaltă, Irina, a făcut studii de canto și a devenit soția unui bancher italian.

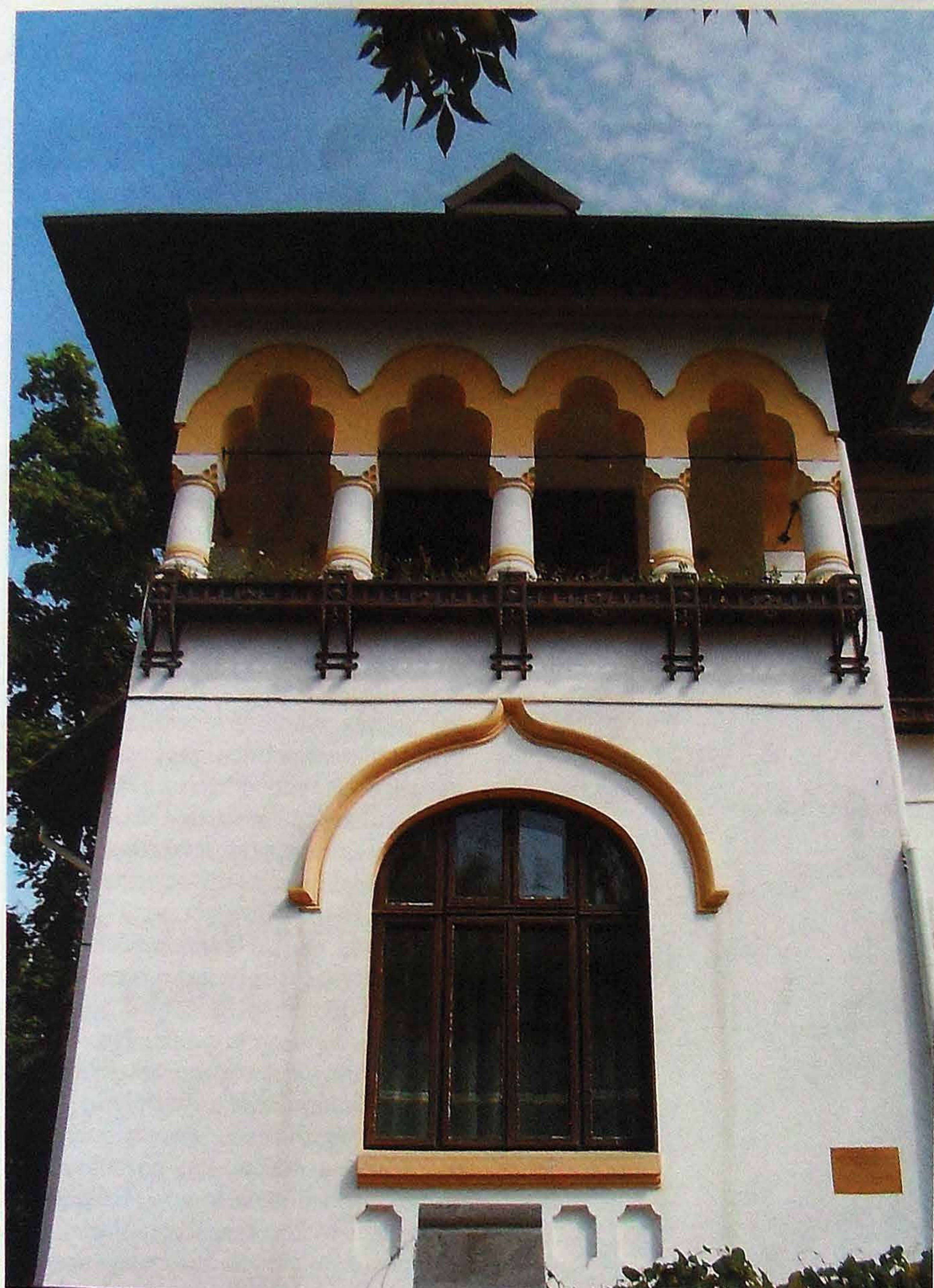
Ciru Iliescu nu s-a putut bucura prea mult de frumoasa sa casă, pentru că a încetat din viață în timpul războiului, mai exact în 1917 la Odessa, din cauza unui tifos exantematic.

A fost căsătorit cu Maria Ionescu-Clejani, dintr-o familie de moșieri din Muntenia, care avea să se încuscrească o generație mai târziu cu familiile Arion și Crivăț. Doctorul Ciru Iliescu a avut un fiu căruia i se spunea Richi...

Mihai Sorin Rădulescu

Cererea d-lui Ciru Iliescu pentru eliberarea autorizației de construcție în care este menționat arhitectul Petre Antonescu ca autor al proiectului - 1910. Arhivele Naționale București.

Detalii:
Foișor - logie, Strada Polonă.
Logie, fațada către parc.
Intrare secundară.

Căldirea de pe lotul nr. 6 din *fosta Grădină Ioanid*, având adresa actuală Piața G.C. Cantacuzino nr. 1, a aparținut doctorului Ciru Iliescu. Conform autorizației de construcție¹ eliberată de Primărie, imobilul a fost construit în 1910, de către arhitectul Petre Antonescu. Conceput inițial ca locuință particulară, în ultimii ani funcționează ca reședința ambasadorului Republicii Malaieziei.

Imobilul ocupă 60% din parcela de colț de formă trapezoidală ce se deschide către Piața G. C. Cantacuzino și încadrează latura stângă a aleii principale de intrare în parc. Amplasarea pe lot este puțin nefirească: este perfect aliniat cu casele de pe Strada Polonă, dar nu preia geometria lotului către Piața G. C. Cantacuzino, fiind foarte retras față de aceasta, astfel încât *grădina dinspre parc* se rezumă numai la un culoar de trecere. Curtea dinspre piață devine grădina principală, imaginea parcului fiind foarte puțin valorificată. Aproape de limita de proprietate către parc, conform art. nr.

2 din regulament, se află un corp de clădire legat de casă, probabil atenansele; rezolvare mai puțin fericită.

Este una din puținele clădiri construite în stil național (neoromânesc) respectând astfel *Condițiunile de construcțiune în blocul de vile* ale fostei Grădini Ioanid. Concepută din volume asimetrice în retrageri succesive accentuate, imaginea generală, dinspre Piață este cea a unui ansamblu. Către aleea parcului, însă, clădirea are o volumetrie mai confuză, modalitate de rezolvare nu foarte proprie arhitectului Petre Antonescu. Nota dominantă o constituie turnul de pe fațada principală cu referințe la foișoarele culelor muntenești sau la clopotnițele vechilor mânăstiri, numai că locul logiei din partea superioară, este preluat de un șir de ocnite. Spațiul interior corespunde scării principale, iluminată pe toată înălțimea printr-o fantă verticală cu terminație semicirculară, subliniată de un arc în acoladă. Elementele de plastică decorativă utilizate sunt cele din repertoriul specific stilului lui Petre

1. A.N.D.M.B. fond P.M.B. tehnic, dosar nr. 297 / 1910 - 1911, f.1,2.

Antonescu: logii delimitate de arcade semicirculare sau trilobate sprijinite pe coloane scurte și masive, ferestre semicirculare surmontate de arce în acoladă, acoperișuri rezezi cu streșini late, cu poale peste terase, susținute de stâlpi din lemn sculptați, frize cu ocnițe, alte profilaturi - toate amintind de culele și casele populare.

Structura de rezistență a casei este din zidărie de cărămidă cu planșee din beton, șarpantă din lemn și învelitoare din țiglă smălțuită colorată în nuanțe de brun, verde și galben.

Fiind gândită ca o locuință unifamilială, casa cuprinde un subsol accesibil și din exterior alcătuit din pivnițe, depozitul de combustibil și centrala termică, un parter cu funcțiunea clară de recepție, un etaj conceput ca zonă de noapte și podul cu alte încăperi de serviciu. Accesul în casă se face dinspre Piața G. C. Cantacuzino printr-un vestibul unde se află o scară ce conduce într-un hol central, în jurul căruia sunt grupate: către Piața G. C. Cantacuzino, biroul și sufrageria cu ieșire pe o terasă, două saloane către Strada Polonă, iar bucătăria cu anexele ei către parc. Din același vestibul pornește către etaj și scara în două rampe, integral din lemn. În zona anexelor, se găsește o a doua scară, de serviciu, ce pornește din subsol și duce până la pod. Etajul - ce păstrează aceeași distribuție a încăperilor ca la parter, accesul realizându-se printr-o scară din lemn în două rampe - se constituie dintr-un dormitor matrimonial deschis printr-o logie către Strada Polonă și dotat cu budoar, dressing, baie separată; un dormitor simplu, cu dressing și terasă și o încăpăre de studiu. În zona scării secundare se aflau camerele de serviciu, pentru servitori.

Dacă exteriorul clădirii este conceput într-un stil unitar național (neoromânesc), despre interior nu se poate spune același lucru. În mare parte, decorația abundantă este formată din elemente neoromânești integrate în compoziții eclecticice. Sufrageria are pereții decorați cu panouri cu profile simple din stuc aurit, plafonul prezintă la colțuri patru cartușe pătrate, conturate, de asemenea de profile aurite. Tot aici se mai păstrează încă șemineul original deasupra căruia

Fațada spre Piața G. C. Cantacuzino.

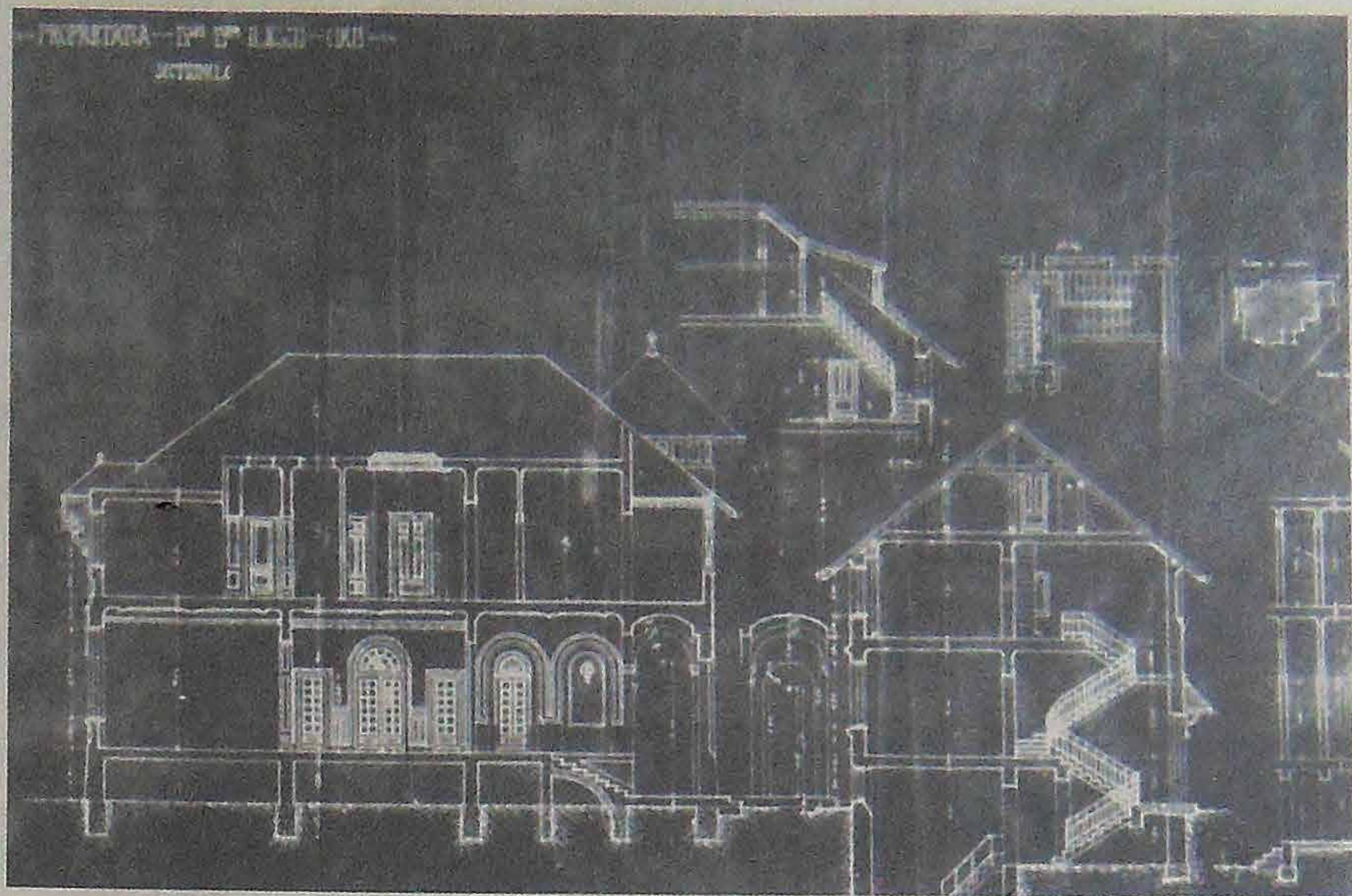
Fațada, la 1913, apud arh. Petre Antonescu, *Clădiri, construcții, proiecte și studii*, Edit. Tehnică, București, 1963.

Interior, vedere din holul principal.
arh. Petre Antonescu, *op. cit.*

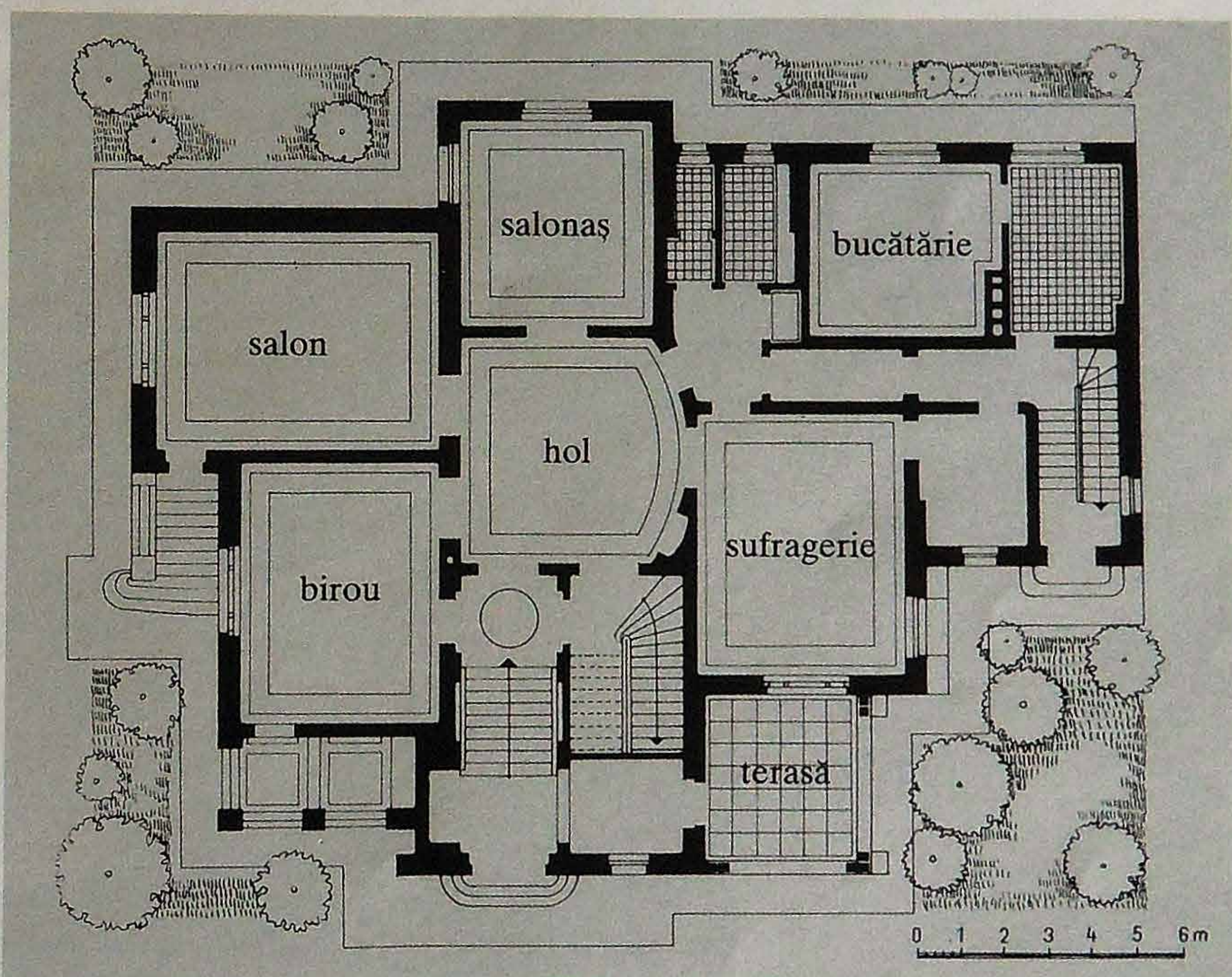
exista o oglindă în ramă aurie. În salonul mic s-au mai păstrat încă cele două vitrine cu ochiuri de geam bizotat, precum și un element decorativ neobișnuit - vitraliul semicircular cu ancadrament din lemn sculptat asemănător celui din care sunt realizate lambriurile încăperii. O amplă arcadă sprijinită pe coloane de factură neoromânească, decorată cu motivul frunzei de dovleac, desparte holul central de micul salon. În compoziția plafonului din hol, se distinge o profilatură eclectică pe contur, ritmată de bumbi din stuc și dublată de profile împletite. În biroul de la parter se mai păstrează corpurile bibliotecii originale, amplasate pe două din laturile camerei. Plafonul biroului este compus din casetoane din lemn, care au în centru fiecare câte un motiv floral. Ușile încăperilor din parter sunt din lemn cu ochiuri din cristal bizotat, unele având o supralumină de formă circulară, pe când cele din etaj sunt uși simple cu tăblii. Traseul scării interioare este marcat de o pictură în ulei cu motive florale. Imaginea păstrată din perioada anilor 1913-1915, descoperă un interior sofisticat, greoi, ornat cu tapete pe pereți, covoare, mobilier neoromânesc, candelabre de alamă etc.

Clădirea de pe parcela nr. 6, siluetă foarte prezentă în fronturile Pieței G. C. Cantacuzino trădează principiile arhitectului Petre Antonescu: *caracterul de simplitate al majorității construcțiilor pe care le-am avut de proiectat ori de ridicat în această perioadă, își găsește rădăcinile tot în vechile forme ale clădirii românești, adaptate creator la spiritul timpului cu beneficiul tuturor avantajelor tehnicii moderne.*²

2. Arh. Petre Antonescu, *Clădiri, construcții, proiecte și studii*, Edit. Tehnică, București, 1963, p.59..

Proiectul pentru autorizația de construire - 1910. Arhivele Naționale București. Secțiune longitudinală.

Plan parter, arh. Petre Antonescu, *op. cit.*

Detalii logie, fațada dinspre Strada Polonă.

